

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temel Eğitim Anabilim Dalı

Sınıf Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNE SOSYAL BECERİLERİN KAZANDIRILMASINDA
ULUSLARARASI İLKÖĞRETİM MÜFREDATI (IPC-INTERNATIONAL
PRIMARY CURRICULUM) ETKİLİLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ**

Remzi ÜNAL

ORCID: 0000-0001-7600-2852

Danışman

Prof. Dr. Beyhan Nazlı KOÇBEKER EİD

ORCID: 0000-0002-7930-0545

Konya – 2024

ÖN SÖZ

Üretmek çok meşakkatli bir süreç. Hem kalp humması hem beyin humması geçirilen yorucu ama bir o kadar da keyifli bir yol. Bittiğinde nice dimağlara bir bakış kazandırabilmenin mutluluğu aynı zamanda epey bir sorumluluğun teslimi gibi hissediyorum. Benim için çok başucu olan bu duygulu yolun bilime akması, nice çalışmalara ışık olması en büyük temennim.

Hem akademi, akabinde yüksek akademi süreçlerinde ve araştırmam boyunca kıymetli emekleriyle yolumu aydınlatan değerli tez danışmanım Prof. Dr. Beyhan Nazlı KOÇBEKER EİD 'e teşekkür ediyorum. Nice badireleri birlikte atlatarak süreci tamamlamış olmayı bir mucize olarak görüyorum. Kıymetli hocam Prof. Dr. Sabahattin ÇİFTÇİ 'ye ve tez jüri üyelerim olan değerli üniversite hocalarıma katkılarından dolayı şükranlarımı sunuyorum.

Tüm bu süreçte beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan Ünal ailesine, çalıştığım kurumdaki idareci ve öğretmen arkadaşlarıma, canım arkadaşım Ayşenur KÜTÜK' e, can dostum, kuzenim Muhammet Metin AYIK' a, babam Nuri ÜNAL' a, kardeşim Halit Efe ÜNAL' a ve en çokta elinin değdiği her yeri güzelleştiren annem Ayla ÜNAL' a minnettarım.

Remzi ÜNAL

Temmuz 2024

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	v
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.2. Araştırmanın Amacı	7
1.3. Araştırmanın Önemi	7
1.4. Sınırlılıklar.....	8
1.5. Tanımlar	8
2. İLGİLİ ALANYAZIN	10
2.1. Uluslararası İlköğretim Programı- International Primary Curriculum (IPC).....	10
2.1.1 Uluslararası Programın Temelleri	10
2.1.2 Temel 1- Öğrenci Odaklı Kişisel, Uluslararası ve Konu Öğrenme Hedefleri.....	11
2.1.3 Temel 2- İlerici (Yenilikçi) Eğitim	13
2.1.4 Temel 3- Öğrenmeyi Herkes İçin Kolaylaştırma Süreci	16
2.1.5 Temel 4- Küresel Yeterliliğe Sahip Öğrenciler.....	21
2.1.6 Temel 5- Bilgi, Beceriler ve Anlayış Farklı Şekillerde Öğretilir, Öğrenilir ve Değerlendirilir	23
2.1.7 Temel 6- Bağlantılı (İlişkili) Öğrenme.....	24
2.1.8 Temel 7- Öğrenmeyi Geliştirmek İçin Değerlendirme	24
2.2 Yurtdışında Yapılan İlgili Araştırmalar	29
2.3 Yurtdışında Yapılan İlgili Araştırmalar	30
3. YÖNTEM	33
3.1. Araştırmanın Modeli	33
3.2. Araştırmanın Katılımcıları	33
3.3. Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikleri.....	34
3.4. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri.....	35
3.5. Verilerin Toplanması.....	35
3.6. Verilerin Analizi.....	36
4. BULGULAR	37
4.1. Araştırmanın Problemlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	37
4.1.1. Katılımcı Öğretmenlerin Sınıf İklimlerine İlişkin Görüşleri.....	37

4.1.2. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Öğrenme İklimlerine İlişkin Görüşleri	38
4.1.3. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların İletişim Kurma Becerilerine İlişkin Görüşleri	38
4.1.4. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Grupla İş Birliği Yapma Becerilerine İlişkin Görüşleri.....	40
4.1.5. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Sorun Çözme Becerilerine İlişkin Görüşleri	41
4.1.6. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Duyguları İfade Etme Becerilerine İlişkin Görüşleri.....	42
4.1.7. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Saldırgan Davranış ve Dürtülerle Başa Çıkma Becerilerine İlişkin Görüşleri	43
4.1.8. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Sosyal Becerilerine İlişkin Görüşleri	43
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	45
5.1. Tartışma.....	45
5.1.1. Uluslararası (IPC) Sınıfların Sınıf İklimi ve Öğrenme İklimlerine İlişkin Bulgular	45
5.1.2. Uluslararası (IPC) Sınıfların İletişim Kurma, Duygularını İfade Etme ve Grupla İş birliği Yapma Becerilerine İlişkin Bulgular	46
5.1.3. Uluslararası (IPC) Sınıfların Sorun Çözme, Saldırgan Davranış ve Dürtülerle Başa Çıkma Becerilerine İlişkin Bulgular.....	48
5.2. Sonuç	49
5.3. Öneriler.....	50
KAYNAKLAR.....	52
EKLER.....	55

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

İlkokul Öğrencilerine Sosyal Becerilerin Kazandırılmasında Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC-International Primary Curriculum) Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşleri başlıklı tez çalışmamın toplam **58** sayfalık kısmına ilişkin, 23/07/2024 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%11** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

23/07/2024

Remzi ÜNAL

Prof. Dr. Beyhan Nazlı KOÇBEKER EİD

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

23/07/2024

Remzi ÜNAL

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Temel Eğitim Anabilim Dalı
Sınıf Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNE SOSYAL BECERİLERİN KAZANDIRILMASINDA ULUSLARARASI İLKÖĞRETİM MÜFREDATI (IPC-INTERNATIONAL PRIMARY CURRICULUM) ETKİLİLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Remzi ÜNAL

Eğitim toplumdaki tüm bireylerin sahip olmaları gereken temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırır. Eğitimle öğrencilere kazandırılması gereken temel becerilerden biri de sosyal becerilerdir (Çubukçu ve Gültekin, 2006). Sosyal beceriler bireyin sosyal ilişkilerinde bilgiyi alması, anlamlandırması ve çözümlemesiyle birlikte gerekli tepkileri vermesi ayrıca hedefe yönelik, sosyolojik açıdan devinim içerisinde gözlenen ve gözlenemeyen bilişsel, duyuşsal öğeleri içeren ve öğrenilebilir davranışlar olarak tanımlanmaktadır (Yüksel, 1998). Sosyal becerilerin çocuğu hayata hazırlamada etkili olabilmesi için kazanılan bilgi, beceri ve alışkanlıkların, çocuğun gündelik yaşamda kullanması beklenmektedir. Bundan ötürü okul etkinlikleri ya doğrudan hayattan alınmalı ya da sonuçları hayat ile ilişkilendirilmelidir.

Bu araştırmada, Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC) ilkokul öğrencilerine sosyal becerileri kazandırmada etkililiği öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Araştırmada, nitel araştırma türlerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Böylece araştırmacının denetimi dışında kalan olgu ve olayların derinlemesine incelenmesini, nasıl ve neden sorularına bağlı kalarak, bunlarla ilgili kararlara dayalı bir süreç yönetilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2011) Bu bağlamda, Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC) ilkokul öğrencilerine sosyal becerileri kazandırmada etkililiği öğretmenlerin bakış açılarından yansıtılmaya çalışılarak, bu programın etkililiği üzerine ne düşündükleri, programla ilgili neyi nasıl algıladıkları ve öğretim uygulamalarında bu programın nasıl bir yeri olduğuna ilişkin deneyimleri detaylı olarak incelenmiştir. Araştırmaya özel bir ilkokulda görev yapan 3 sınıf öğretmeni ve 3 İngilizce öğretmeni katılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği yoluyla toplanmış, betimsel analiz ve içerik analizleri birlikte kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda; Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC) ilkokul öğrencilerine sosyal becerilerin kazandırılmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC); değerler eğitimine önem veren, çağdaş insan profiline ulaşma noktasında uluslararası bakış açısına sahip olan, öğrencilerin sosyal çevrelerinde pozitif bir iklim yaratmalarına ve akranlarıyla uyum içinde çalışmalarına olanak tanıyan bir program olduğu görülmektedir. Bununla birlikte öğretmenlerin Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC) içerisinde daha etkili oldukları, öğrencilerin kişilik gelişimi ve sosyal becerileri açısından daha yönlendirici olabildikleri kanısına varılabilir. Bu sonuç, alan yazın incelemesindeki bilgilerce de desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC), sosyal beceri, öğrenci, müfredat

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Basic Education
Primary Education Program
Master Thesis

TEACHERS' OPINIONS ON THE EFFECTIVENESS OF THE IPC (INTERNATIONAL PRIMARY CURRICULUM) IN DEVELOPING PRIMARY SCHOOL STUDENTS' SOCIAL SKILLS

Remzi ÜNAL

Education have all people gain basic knowledge, skills, behaviors and habits. One of the basic skills that education should provide to students is social skills (Çubukçu and Gültekin, 2006). Social skills are defined as learnable behaviors that include the individual's receiving, interpreting and analyzing information in social relationships and giving the necessary reactions, as well as goal-oriented, sociologically observed and unobservable cognitive and affective elements (Yüksel, 1998). In order for social skills to be effective in preparing the child for life, the acquired knowledge, skills and habits are expected to be used by the child in daily life. Because of this, school activities should either be taken directly from a daily life.

In this study, the effectiveness of the International Primary Curriculum (IPC) in teaching social skills to primary school students was explored based on the opinions of teachers. A case study that is one of the qualitative research types was used for this research. In this context, the effectiveness of the International Primary Curriculum (IPC) in teaching social skills to primary school students was tried to be reflected from the perspectives of teachers, and what they think about the effectiveness of this program, what they perceive about the program and how they perceive it. Also, teachers shared their experiences about the program and reseracher examined their experiences in detail. 3 homeroom and English language teachers that are working in a private primary school participated. Data were collected through semi-structured interview technique. Then, these were analyzed using descriptive analysis and content analysis methods. Based on the findings of the research, it is seen that the International Primary Education Curriculum (IPC) is effective in providing social skills to primary school students. Additionally, the program gives importance to teach values education, has an international perspective at the point of reaching the contemporary human profile, and allows students to create a positive climate in their social environment and work in harmony with their peers. Teachers are more effective in the International Primary Education Curriculum (IPC) and can be more guiding in terms of students' personality development and social skills. This conclusion is also supported by other reseachers' ideas.

Keywords: International Primary Curriculum (IPC), social skills, student, curriculum

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

İnsan, yaşamı boyunca fiziksel ve toplumsal etkileşimler kuran sosyal bir varlıktır. Bu etkileşimler ise kendi ihtiyaçları çerçevesinde öğrenip geliştirdiği davranışlarla gerçekleşir. İnsanın toplumsallaşması ise ancak bu davranışlar bütünüyle mümkündür. Eğitim bireyin toplumsallaşma sürecinde, toplum ve birey arasındaki etkileşimi düzenler. Özetle eğitimin amacı insana kazandırılmak istenen davranışlar ya da insan davranışlarında istenilen değişikliklerin bir program doğrultusunda gerçekleştirilmesidir (Kocayörük, 2000).

Eğitim toplumdaki tüm bireylerde bulunması lazım gelen maharet, bilgi, davranış ve huyları kazandırmakla mesuldür. Eğitim yoluyla öğrencilere kazandırması gereken öğretilerden biri de sosyal becerilerdir (Çubukçu ve Gültekin, 2006). Sosyal beceriler bireyin sosyal ilişkilerinde bilgiyi alması, anlamlandırması ve çözümlenmesiyle birlikte gerekli tepkileri vermesi ayrıca hedefe yönelik, sosyolojik açıdan devinim içerisinde gözlenen ve gözlenemeyen kognitif, duyuşsal argümanları içeren ve öğrenilmeye uygun davranışlar olarak tanımlanmaktadır (Yüksel, 1998). Sosyal beceriler bireyin çevresiyle olumlu ilişkiler kurmasını, sosyalleşmesini ve sosyal kabul almasını destekler niteliklerdir. Bu sosyal beceri tanımlarından yola çıkarak, Hürsoy ve Güneş sosyal becerileri şu şekilde ifade etmişlerdir: “Bir insanın çevresindeki diğer insanlarla olumlu sonuçlar doğuracak şekilde iletişim kurmasına yardımcı olan davranışlardır” (Hürsoy ve Güneş, 2019, s.1459).

Sosyal beceriler kavramının kökenleri 1800’lü yılların sonlarına dayanmaktadır. Sosyal münasebetler ilk kez William James’ in “Psikolojinin Prensipleri” adlı eserinde gündeme gelmiştir. James bu eseriyle alana örnek olacak bir çalışma katmış ve kendinden sonraki araştırmacılara öncü olmuştur (Bacanlı, 2020). “Psikolojinin Prensipleri adlı eserde insanların sosyal ilişkilerinde birçok sosyal benliklerinin bulunduğu tezi öne sürülmüştür. Bu benliklerin sosyal etkileşimlerimizde nasıl davranışlar sergilediğimizi gösteren kalıplar olduğu belirtilmektedir” (Uzamaz, 2000, s.50).

Sosyal ilişkilerimizdeki bu davranışlar çocukluktan itibaren gelişim göstermektedir. Sosyal becerileri yüksek çocuklar; arkadaşlık kurmada yetenekli, akranlarıyla iyi anlaşılan, sevilen ve popüler karakterlerdir. Girişken oldukları için sosyal etkinliklerde fark yaratan, işbirlikçi yapıya sahiptirler. İletişim kabiliyetleri yüksek, özgüven sahibidirler. Etkin dinleme becerilerine sahip, sosyal ilişkileri kuvvetli, karar alma noktasında başarılıdırlar. Öfke

kontrolleri bulunur, soğukkanlı davranabilir ve çatışmadan kaçınmayı bilirler. Ortama adapte olur, empati kurmakta zorlanmaz, problem çözme yetileri güçlüdür (Akbaş, 2019).

Bahsi geçen sosyal becerilerin kazandırılmasında, çocuğun aile yaşantısı dışında sosyalleştiği ilk alan sınıf ortamı olarak görülmektedir. “Çocuk okul ortamında akran grubuyla etkileşim içine girerek gerekli olan sosyal becerileri edinir. Bununla birlikte okul ortamına gelene kadar edindiği sosyal becerileri geliştirme imkânı bulur” (Serhatlıoğlu, 2012, s.1). Çocuğun okul ortamında sosyal becerileri geliştirmesinde, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan programlar büyük önem arz etmektedir. Eğitim tanımına ve rolüne uygun bir biçimde çocuğun zihinsel, psikomotor, duygusal gelişimi Milli Eğitim’in temel amaçlarında ortaya konmuştur (Kocayörük, 2000).

MEB İlköğretim okulu programının pek çok maddesinde duygusal hedeflere yer verilmektedir. Bu eğitim ve öğretim ilkelerine bakıldığında gündelik hayat örneklemini sunulmaktadır. Okulda canlı bir topluluk hayatı yaşanır, çocuklardan ise bu topluluğun başarılı bir üyesi olarak gelişim göstermeleri beklenir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018).

Eğitim kurumları, ders içi ve dışı uygulamalarda öğrencilerin yetilerini desteklemeli; onlara lazım olan bilgi, beceri ve uğraşları kazandırılmalıdır. Kazandırılması gereken müfredat ilke ve amaçları ile eğitim arasında bağlantı oluşturulmalıdır. Etkinlikler, çocuklarda istendik davranış değişikliklerini sağlayacak şekilde oluşturulmalıdır. Her derste kazanılacak bilgi, beceri ve uğraşlar bunlara erişebilmede faydalı olma düzeylerine göre kıymet kazanırlar (Kocayörük, 2000).

Sosyal becerilerin çocuğu hayata hazırlamada etkili olabilmesi için kazanılan bilgi, beceri ve alışkanlıkları, çocuğun gündelik yaşamda kullanması beklenmektedir. Bundan ötürü okul etkinlikleri ya doğrudan hayattan alınmalı ya da sonuçları hayat ile ilişkilendirilmelidir. Özellikle öğretmen, okul konsültasyonu çok önemli görülmektedir. Sosyal becerilerin çocuğa kazandırılması noktasında ebeveynlerin, öğretmenlerin ve eğitim kurumlarının üstleneceği rol çok önemlidir. Ebeveynler çocuklarının sosyal etkileşimlerini desteklemeli ve sosyal çevreyle uyum sağlayabilecek uğraşlara yönlendirmelidir. Eğitim kurumları ve öğretmenler yalnızca çocuğun akademik başarılarına odaklanmamalı, onların sosyal gelişimlerini de destekleyici faaliyetler yürütmelidir (Samancı ve Uçan, 2017).

Sosyal beceriler içerisinde duygusal hedeflere ulaşma noktasında çocuklar görmek ve işitmekten daha çok yaparak daha etkin öğrenmektedirler. Öğrenciler etkin olarak katılım sağladığında öğrenme anlamlı ve sürekli olmaktadır (Kocayörük, 2000). Bahsi geçen açıklamalardan da anlaşılacağı üzere MEB'in çocuğun sosyal becerilerini geliştirmesine verdiği önem fark edilmektedir.

1.1. Problem Durumu

Milli Eğitim'in ilköğretim programı kapsamında çocuğa kazandırılması hedeflenen sosyal becerilere verdiği önem ortaya koyduğu ilkelerden anlaşılmaktadır. Milli eğitim tarafından hazırlanan müfredat programlarında, çocukların sosyal becerileri kazanmasına yönelik uygulama alanları bulunmamaktadır. Yine Sosyal becerilerin çocuğa kazandırılması yönünde; nasıl, ne şekilde olması gerektiği gibi konularda yönergeler yetersiz kalmaktadır (Kocayörük, 2000). Milli Eğitim sisteminin ilkeleri doğrultusunda programların hazırlanmasının, uluslararası programların var olan programa kanalize edilmesinin, gerekli revizelerin yapılmasının eğitim sistemi içerisindeki birçok eksikliğin giderilmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Bir toplumun geleceğini sağlıklı inşa etmesi, eğitimli gelecek nesillerin elindedir. Bu nesillerin değişen dünya düzenine uyum sağlayan, çağdaşı takip eden bireyler olmasını sağlamakta günümüz eğitim sistemlerinin hedefleri arasında olmalıdır. Bu sistemler öğrenme yolculukları hiç bitmeyecek, "yaşam boyu öğrenme" kavramını içselleştirmiş ve etkin bir şekilde uygulayan nesiller yetiştirmelidir. Bu nedenle de çağdaş eğitim kurumlarının öğrenmeyi öğrenmiş bireyler yetiştirmeleri, sorgulama temelli eğitim anlayışını içselleştirmiş olmaları gerekmektedir. Eğitim uygulamalarında yeniliğe açık, proje temelli eğitim yapan, aktif öğrenme metotlarını kullanan eğitim sistemlerinin incelenmesi ve yerli müfredata adapte edilebiliyorsa bu uygulama, eğitim standartlarında ilerleme sağlayabilmek için seçilebilir ve uygulanabilir (Çamlıkaya, 2018).

Dünyamız bilim ve teknolojiye ilerledikçe gelecek nesillerin küresel yaşama entegrasyonunu sağlamak en önemli sorun olmaktadır. Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC- International Primary Curriculum) bu entegrasyon sürecine uygun; çocukların işgücündeki geleceğini garantileyecek ve refahını artıracak, 21. Yüzyıl becerilerine sahip, küresel anlayışı ele alan bir program olarak karşımıza çıkmaktadır.

Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC-International Primary Curriculum), anaokulu ve ilköğretim düzeyindeki öğrencilere yönelik olarak tasarlanmış bir müfredat programıdır. İngiltere merkezli Fieldwork Education tarafından geliştirilen IPC, dünya genelinde birçok ülkede kullanılan ve uygulanan bir programdır. Bu tür müfredatlar, farklı kültürlerden araştırmaları kapsayacak şekilde geniş bir alana sahip olup, uluslararası bir eğitim sunmayı hedefler.

Uluslararası ilköğretim müfredatları, genellikle geniş bir akademik program sunar ve çoğunlukla dil, matematik, fen bilimleri, sosyal bilimler, sanat, beden eğitimi ve teknoloji gibi çeşitli disiplinleri kapsar. Bu müfredatlar, öğrencilerin iletişim becerilerini, eleştirel düşünme becerilerini, kültürel avantajlarını ve hedef geliştirmeyi amaçlar. Örneğin, Uluslararası Bakalorya (IB-International Baccalaureate) programı, İlk Yıllar Programı (PYP-Primary Years Programme) olarak bilinen bir ilköğretim müfredatını sunar. PYP; çocukların merak etmesini, soru sormasını, araştırma yapmasını ve öğrenmeyi keşfetmesini amaçlar. IB 1997 yılından bu yana dünyanın birçok yerinde uygulanmaktadır. (Akdoğan, 2018). Bu programın amacı: Yaşam boyu öğrenen, araştıran, sorgulayan, eleştirel düşünen, farklılıkları benimseyen, problem çözme yetisi yüksek, barışçıl, aktif kişiler üretmektir (International Baccalaureate Organization, 2012).

Uluslararası ilköğretim müfredatları, genellikle öğrenci odaklı bir yaklaşımı benimser. Toplu bireysel nesnelere karşılama okuma, eleştirel düşünme, problem çözme, iş birliği ve iletişim gibi özelliklerin bütününe önem verir. Uluslararası ilköğretim müfredatları ayrıca, sürdürülebilirlik, küresel vatandaşlık, çok kültürlülük ve değerlerin boyutları gibi konularda da ele alınabilir. Öğrencilere evrensel değerlere ve küresel değerlendirmelere katkı sağlamayı hedefler. Her uluslararası ilköğretim müfredatı, mevcut disiplinler arası bağlantılar kurma ve farklı öğrenme deneyimleri yaşama şansı sunar.

Uluslararası İlköğretim Müfredatlarından biri olan IPC (International Primary Curriculum)' nin temel hedefleri; öğrencilerin öğrenmeyi keşfetmelerini, merak etmelerini ve deneyimlemelerini teşvik etmelerini sağlamaktır. Müfredat programı, öğrencilerin akademik becerilerini geliştirmenin yanı sıra, sosyal, duygusal, yaratıcı ve düşünsel alanlarda da gelişmelerini desteklemeyi amaçlar. Tematik ve sorgulamaya dayalı bir müfredat olan IPC konuları entegre ederek ve müfredatlar arası öğrenmeyi teşvik ederek eğitime bütüncül bir yaklaşım sağlamak için tasarlanmıştır.

IPC' nin bazı özellikleri şunlardır:

Bütünsel ve Disiplinler Arası Yaklaşım: IPC, öğrenmeyi bütünsel bir şekilde ele alır ve disiplinler arası bir yaklaşımı benimser. Konuları birleştiren temalar ve bağlantılar aracılığıyla öğrencilere daha bütüncül bir öğrenme deneyimi sunar.

Gerçek Hayata Bağlılık: IPC, öğrencilerin öğrenmeyi gerçek hayat bağlamı üzerinden deneyimlemelerini hedefler. Öğrenciler, günlük yaşamla ilişkilendirilebilen, gerçek dünya örnekleri ve olayları üzerinden öğrenirler.

Çeşitlilik ve Kültürel Farkındalık: IPC, kültürel farkındalığı ve küresel perspektifi önemser. Öğrencilere farklı kültürleri ve bakış açılarını anlama fırsatı sunar, kültürel çeşitlilik konularını ele alır.

İş Birliği ve İletişim: IPC, öğrencilerin iş birliği yapma becerilerini ve iletişim becerilerini geliştirmeye teşvik eder. Grup çalışmaları, projeler, tartışmalar, öğrencilerin birlikte çalışma ve etkili iletişim kurma becerilerini geliştirmelerini sağlar.

Öğrenci Merkezli Yaklaşım: IPC, öğrencilerin meraklarını, ilgi alanlarını ve öğrenme stillerini dikkate alır. Öğrencilerin aktif katılımını teşvik eder, kendi öğrenmelerini keşfetmelerine fırsat tanır.

Tematik Yaklaşım: IPC öğrenmeyi, ilgi çekici ve öğrencilerin yaşamlarıyla ilgili olan "mileposts" adı verilen tematik birimler etrafında düzenler. Bu birimler bilim, tarih, coğrafya, teknoloji ve sanat dahil olmak üzere çeşitli konuları kapsar.

Uluslararası Perspektif: IPC, uluslararası bakış açılarını ve örnekleri müfredata dahil ederek öğrencilerin küresel farkındalığını, anlayışını geliştirmeyi amaçlar.

Beceriler ve Bilgi: Müfredat hem konuya özgü bilgileri hem de iletişim, iş birliği, eleştirel düşünme ve problem çözme gibi bir dizi temel beceriyi geliştirmeye odaklanır.

Sorgulamaya Dayalı Öğrenme: IPC, öğrencilerin sorular sorarak, araştırmalar yürüterek ve uygulamalı etkinlikler yaparak öğrenmelerini amaçlar. Bu yaklaşım öğrencilerin merakını, bağımsız düşüncelerini ve öğrenme sevgilerini besler.

Kişisel Gelişim: IPC, akademik başarıların yanı sıra kişisel gelişimin önemini kabul eder. Sosyal ve duygusal öğrenmeyi teşvik eden etkinlikler yoluyla öğrencilerin dayanıklılık, uyum sağlama ve başkalarına saygı duyma gibi kişisel niteliklerini geliştirmeyi amaçlar.

Değerlendirme: IPC, öz-değerlendirme, akran değerlendirmesi ve öğretmen değerlendirmesi dahil olmak üzere bir dizi değerlendirme aracı sunar. Bıçimlendirici değerlendirmeye odaklanır, öğrencilerin ilerlemelerine ve gelişimlerine rehberlik edecek geri bildirim sağlar.

Öğretmen Desteği: IPC, öğretmenler için profesyonel gelişim ve destek sunar. Müfredatı etkili bir şekilde uygulama ve etkileşimli dersleri uygulama noktasında öğretmenlere yardımcı olur.

IPC'nin amacı, öğrencilerin öğrenmeyi keyifli ve anlamlı bir şekilde deneyimlemelerini sağlamaktır. Öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirmelerine, özgüvenlerini artırmalarına ve sürekli öğrenme becerilerini kazanmalarına katkıda bulunur. IPC'nin ilköğretim için mevcut olan birçok müfredattan yalnızca biri olduğunu ve uygulanmasının okullar arasında değişebileceğini not etmek önemlidir. IPC'yi benimseyen okullar, bunu kendi özel ihtiyaçlarına ve yerel gereksinimlerine uyacak şekilde özelleştirebilir ve uyarlayabilir.

Sonuç olarak, uluslararası ilköğretim müfredatı, kültürler arası anlayış ve küresel perspektifi teşvik eden bir eğitim sistemi sunmayı hedefler. Öğrencilere geniş bir akademik program sunmanın yanı sıra, öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve iletişim gibi becerilerini geliştirmeye olanak sağlar. Ancak, IPC'nin etkililiği, öğretmenlerin iyi bir şekilde uygulaması, öğrencilere uygun rehberlik sağlaması ve okulun destekleyici bir ortam sunmasıyla da ilişkilidir. IPC programının yayınlanan kılavuzunda ve incelenen araştırmalara bakıldığı zaman IPC programı; okul sürecinde öğrencinin psikolojik açıdan kendini iyi hissetmesini, akranlarıyla olan ilişkilerini düzenlemesi ve çevresine faydalı olmasına odaklanmaktadır. Sosyal becerileri destekler nitelikte profiller ortaya koyan, kişisel gelişimi destekleyen bu program aynı zamanda akademik beceriler anlamında 21.Yüzyıl kazanımlarını ele almaktadır.

Birçok açıdan değişime ve çağdaş eğitime ayak uyduran, sosyal beceri eğitimi destekleyen IPC programı, mevcut sistem içerisindeki eksiklerin giderilmesi için örnek program olarak görülmektedir. Bundan ötürü; Milli Eğitim'in İlköğretim programı kazanımlarında yetersiz olduğu düşünülen, sosyal beceri kazandırma ve geliştirme, bunu

sağlamak için de mevzubahis edilen programın revize edilmesi problemin kaynağını oluşturmaktadır.

Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC) Öğrencinin toplumsal ilişkilerini ve etkileşimlerini kolaylaştıracağı düşünülen sosyal becerileri kazandırmada etkili olup olmayacağı bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır. Araştırmada aşağıdaki soruların yanıtı aranmıştır:

1. Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC), öğrencilerin toplumsal ilişkilerini ve etkileşimlerini kolaylaştıracağı düşünülen sosyal becerilerini nasıl etkilemektedir?
2. Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC) uygulanan sınıfların öğrenme ortamları ve sınıf iklimleri, öğrencilerin sosyal becerilerini nasıl etkilemektedir?
3. Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC) uygulanan sınıfların akran ilişkileri öğrencilerin sosyal becerilerini nasıl etkilemektedir?
4. Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC) öğrencilerin iletişim becerilerini, sorun çözme kabiliyetlerini nasıl etkilemektedir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı ilkokul öğrencilerine temel sosyal becerileri kazandırmada IPC programının etkisini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda IPC programının Öğrencinin toplumsal ilişkilerini ve etkileşimlerini kolaylaştıracağı düşünülen sosyal becerileri kazandırmada etkililiği öğretmen görüşleri üzerinden yansıtılmaya çalışılmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

İnsanlar sosyal ilişkiler içerisinde bulunan canlılardır ve yalnızca temel gereksinimlerini karşılayarak hayatlarını idame ettiremezler. İnsanlar hissettiklerini, fikirlerini, inançlarını paylaşmak isterler. Bu isteklerinin karşılanabilmesi için de sosyal becerilerinin kuvvetli olması lazım gelmektedir (Samancı, 2014). Sosyal beceriler, sosyal ortama katılan bireyin yeterli biçimde davranmalarını sağlayan; gülümseme, problem çözme becerilerini kullanabilme, etkileşimi başlatma, iletişim kurma gibi belli yeteneklerdir (Phyllis T. Howing vd., 1990). Yine sosyal beceriler için: Bireyin çevresiyle olumlu ilişkiler kurmasını, sosyalleşmesini ve sosyal kabul almasını sağlayan; toplum yaşamı için bireyin sahip olması gereken temel becerilerdir diyebiliriz. Bu becerilerin kazandırılmasında temel sorumluluk da ilköğretime düşmektedir. Çünkü “İlköğretim, toplumdaki tüm vatandaşların sahip olmaları gereken temel bilgi, beceri ve

alışkanlıkların kazandırıldığı önemli bir eğitim basamağıdır” (Çubukçu ve Gültekin, 2006, s.161).

Bu araştırmada, ilköğretimde bireylerin sahip olması gereken sosyal becerilerin programlamasında, IPC programının etkisinin öğretmen gözüyle değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Aynı zamanda sosyal beceriler öğretisinin herkesçe bilinen yöntemlerden daha farklı şekilde öğretilebileceğini, mevcut müfredatın uluslararası bakış açısıyla uygulama imkanlarına sahip olacağını ve bu revizyonun öğrenciler için nasıl sonuçlar doğurabileceğini yordamaktadır. Bu araştırma sonuçlarının, temel eğitim kurumlarının ihtiyacı olan sosyal beceri programlarının geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmekte, ilköğrencilerinin sosyal beceri gelişimlerine daha iyi katkı sağlayabilmek amacıyla eğitimcilere, eğitim kurumlarına ve bu alanda araştırma yapan bilim insanlarına yol gösterici olması beklenmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

1. Araştırma, 2023–2024 öğretim yılı Ankara il merkezindeki IPC programı uygulayan ilköğretim okulu öğretmenlerinden toplanan veriler ile sınırlı olacaktır.
2. IPC programının sosyal becerilerin kazandırılmasındaki etkileri belirlenen okuldaki öğretmenlerden toplanan verilerle sınırlı olacaktır.
3. Araştırma, yapıldığı tarihteki güncel bilgilerle sınırlı olacaktır. IPC programlarını uygulayan okullarda ve programın kendisinde geliştirme ve değişiklikler sürekli yapılmaktadır.

1.5. Tanımlar

Sosyal Beceri: Çocuğun sosyal ilişkilerinde gerekli tepkileri vermesi, çevresiyle olumlu ilişkiler kurmasını, sosyalleşmesini ve sosyal kabul almasını sağlayan, bilişsel, duyuşsal öğeleri içeren, öğrenilebilir davranışlardır.

Sosyal Davranış: İnsanların etkileşimde bulunduğu diğer canlılara karşı istedik ya da istenmedik bir biçimde gösterdiği tepkilerdir.

IPC (International Primary Curriculum): Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC), ilköğretim çağındaki öğrenciler (5-11 yaş) için kapsamlı, tematik ve sorgulamaya dayalı bir müfredattır. Konuları entegre ederek ve müfredatlar arası öğrenmeyi teşvik ederek eğitime bütüncül bir yaklaşım sağlamak için tasarlanmıştır.

Mileposts: IPC eğitim müfredatının çatısını belirten tematik birimlerdir. Bu birimler bilim, tarih, coğrafya, teknoloji ve sanat dahil olmak üzere çeşitli konuları kapsar.

Geri Bildirim: Gösterilen sosyal beceri davranışlarına grubun üyelerince yapılan olumlu ya da olumsuz değerlendirmeler.

Learning Goals: IPC Müfredatının Öğrenme amaçları.

BÖLÜM 2

2. İLGİLİ ALANYAZIN

Bu bölümde Uluslararası İlköğretim Programı (IPC) tanıtılmış olup programın detaylarına ilişkin açıklamalara yer verilmiş aynı zamanda yapılan bazı çalışmalar aşağıda yurtiçi ve yurtdışı araştırmaları halinde gruplandırılarak özetlenmiştir.

2.1. Uluslararası İlköğretim Programı (IPC- International Primary Curriculum)

Uluslararası İlköğretim Programı (IPC) ilk olarak 2000 yılında Saha Çalışması Eğitimi tarafından tanıtıldı ve dünyanın en hızlı büyüyen uluslararası programlarından biri haline geldi. IPC, okulun coğrafi konumuna veya öğrencilerin milliyetine ve kültürel geçmişine bakılmaksızın öğrenmeyi destekleyen bir program olarak geliştirilmiştir. Başlangıçta, büyük bir şirketin çalışanlarının çocuklarına eğitim sağlamak için kurulan, belirli bir okul grubu için yazılmış olan IPC daha sonra diğer uluslararası ve devlet okullarına genişleyen, şu anda 90'dan fazla ülkede 1000'den fazla okulda uygulanan bir programdır ve 21. yılını kutlamıştır. IPC, 5-11 yaş arası öğrenciler için uluslararası olarak tasarlanmış bir programdır. Saha Çalışması Eğitimleriyle, öğrenmeyi geliştirmek; program uygulamasıyla tüm dünyadaki öğretmenleri ve okul liderlerini desteklemek amaçlanmıştır.

Amaç; IPC, öğretmenleri ve liderleri destekleyerek okullarda öğrenmeyi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç için uluslararası program materyalleri ve ilgi çekici üniteleri kullanır.

Felsefe; IPC' nin merkezinde, eğlenceli akademik, kişisel ve uluslararası öğrenim yoluyla öğrencilerin bütünsel gelişimine olan inanç ve bağlılık vardır. Program öğrencileri günümüzdeki ve gelecekteki fırsatlara ve zorluklara hazırlar.

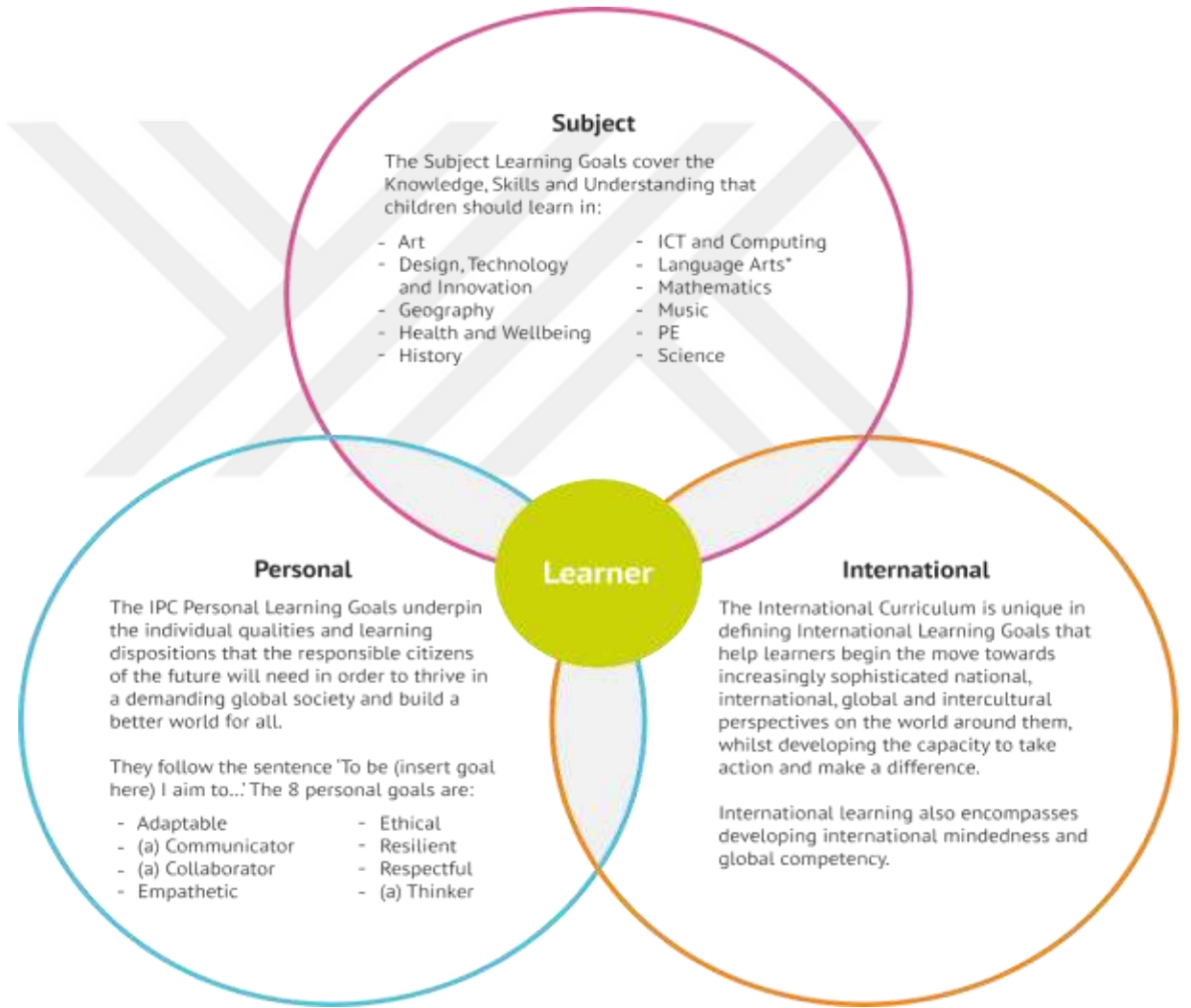
Öğretmenleri ve liderleri destekleyen Uluslararası İlköğretim Programı aracılığıyla, öğrenciler küresel olarak yetkin (Boix Mansilla, 2013), geleceğe hazır, sosyal olarak bilinçli, yerel/küresel bağlamda katkıda bulunmaya teşvik edilir.

2.1.1 Uluslararası Programın Temelleri

1. Öğrenci odaklı kişisel, uluslararası ve konu öğrenme hedefleri
2. İlerici (yenilikçi) eğitim
3. Öğrenmeyi herkes için kolaylaştırma süreci

4. Küresel yeterliliğe sahip öğrenciler
5. Bilgi, anlama ve beceriler farklı şekilde öğretilir, öğrenilir ve değerlendirilir
6. Bağlantılı (ilişkili) öğrenme
7. Öğrenmeyi geliştirmek için değerlendirme

2.1.2 Temel 1- Öğrenci Odaklı Kişisel, Uluslararası ve Konu Öğrenme Hedefleri

Şekil 2.1. Subject, Personal and International Learning Goals

Konu Öğrenme Hedefleri

Programın öğrenme hedefleri, yirmiden fazla ulusal ve bölgesel üye okullardaki öğretmenler ile birlikte geliştirilmiştir. Konu öğrenme hedefleri, çocukların aşağıdaki konularda öğrenmesi gereken bilgi, beceri ve anlayışı kapsar (IPC, 2000).

1. Sanat
2. Tasarım, Teknoloji ve Yenilik
3. Coğrafya
4. Sağlık ve Esenlik
5. Tarih
6. BİT ve Bilgisayar
7. Uluslararası
8. Müzik
9. Beden Eğitimi
10. Bilim

Kişisel Öğrenme Hedefleri

Kişisel öğrenme hedeflerinin amacı bilgi, beceri ve anlayıştan ziyade karakter ve tutum geliştirmektir. “To be, I aim to- Olmayı hedefliyorum” (IPC, 2000).

1. Uyumlu
2. İletişimci
3. İşbirlikçi
4. Empati kurabilen
5. Etik
6. Dirençli
7. Saygılı
8. Düşünür

Uluslararası Öğrenme Hedefleri

IPC, öğrencilerin harekete geçme ve fark yaratma kapasitesini geliştirirken, dünya hakkında giderek daha karmaşık hale gelen ulusal, uluslararası, küresel ve kültürlerarası perspektiflere sahip olmalarında yardımcı olur. Meraklı bir zihnin gelişimi ve dünya hakkında merak duygusu program için çok önemlidir. Öğrencilerin yabancılıkla karşılaştıklarında yaşayabilecekleri şaşkınlık veya huzursuzluk duygularının üstesinde gelmelerine yardımcı olan araştırma becerisinin kazanılmasını kolaylaştırmayı amaçlar. Kültürler ve toplumlar arasındaki farklılıkların yanı sıra insanlığı birbirine bağlayan ortaklıklar hakkındaki farkındalıklarını arttırmayı hedefler. Ayrıca, modern dünyanın değişkenliği ve insanlığın önümüzdeki yıllarda karşılaşacağı belirsizlikler göz önüne alındığında öğrencilerin öğrenmelerinin bir sonucu olarak harekete geçecekleri beklentisi, uluslararası öğrenme hedeflerinin önemli bir parçasıdır. Uluslararası öğrenim hedefleri, yerel ve küresel konularla ilgilenmeye teşvik eder (IPC, 2000.)

Öğrenmeyi gerçek yaşam durumuyla ilişkilendirme ihtiyacı, Uluslararası İlköğretim Müfredatı'nda (IPC) teşvik edilen uluslararası fikirlilik kavramıyla da uyumludur. Öğrenciler çevrelerinden daha fazla şey öğrenmek için motive olurlar. IPC, öğrenmede bu tür bir zihniyetin teşvik edilmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır.

... Çocuklarınızın uluslararası bir zihniyet geliştirmelerine yardımcı olmak için en iyi konumdasınız. En azından bu, çocukların kendi ulusal mirasları ve kültürleriyle nasıl gurur duyabileceklerini ve aynı zamanda başkalarının mirasına ve kültürlerine derinden saygılı olabileceklerini görmelerine yardımcı olmak anlamına gelir (IPC, 2000, s. 5).

UNESCO Uluslararası Komisyonu, öğrencilerin 21. yüzyıla girmek için sahip olmaları gereken dört öğrenme sütununu şu şekilde tavsiye etmektedir: Bilmeyi Öğrenmek, Yapmayı Öğrenmek, Birlikte Yaşamayı Öğrenmek ve Olmayı Öğrenmek (UNESCO, 1996). Olmayı Öğrenmek, ilk üç sütunun sonucusudur. Kendini tanıyan, istikrarlı ve bağımsız bir kişiliğe sahip, duygusal ve entelektüel istikrarı bozulmamış, kendini kontrol edebilen ve empati kurabilen insanların oluşumunu anlatır. Empati, teslim edilmesi gereken önemli bir değer haline gelir. Yerel kültürü teşvik etme ihtiyacı ile ilişkilidir.

2.1.3 Temel 2- İlerici (Yenilikçi) Eğitim

IPC' nin tasarımı, öğrenmeyi geliştirmek için ilerici eğitimi teşvik eden çeşitli öğrenme teorilerine dayanmaktadır (IPC, 2000).

Bunlar;

1. Beyin Temelli Öğrenme
2. Yapılandırmacı
3. Deneyimsel ve aktif
4. Üstbiliş

Beyin Temelli Öğrenme

Beynin yapısına ve fonksiyonlarına uygun bir öğrenme teorisidir. Beynin bu özelliklerine uygun bir şekilde yapıldığı takdirde öğrenme kolayca gerçekleşir. Bütün öğrenmeler elbette beyin temellidir. Ancak burada sözünü edeceğimiz beyin temelli öğrenme kasıtlı olarak, öğrenme uygulamalarını bilinçli bir şekilde, beynin öğrenme sistematğine göre düzenlemektir. Beyin Temelli Öğrenme, bilişsel gelişim gibi faktörler de dahil olmak üzere beynin duyuşsal ve bilişsel olarak nasıl öğrendiği hakkında bilimsel araştırmalara dayanan öğretim yöntemleri, ders tasarımları ve okul programları hazırlamak anlamına gelir (Özden, 2000).

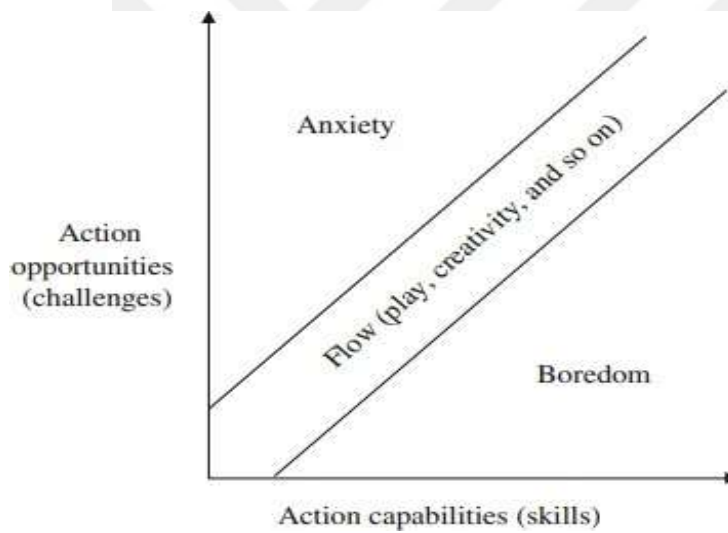
Ayrıca öğrenmeyi kolaylaştırma süreci aracılığıyla, bir akademik yıl boyunca konular/kavramlar birçok kez tekrarlanır ve çocukların öğrenme yolculuklarına aşinalık sağlar ve rutin oluşturur. Sosyal psikolojideki aşinalık ilkesi, insanların düzenli olarak bir şeye maruz kaldıklarında zamanla bir şeye aşina olduklarını ve bu durumun öğrenmeyi olumlu etkilediği öne sürülmüştür.

Yapılandırmacı

IPC, sınıflarda yapılandırmacı teorisine de dayanarak tasarlanmıştır, bu sayede öğrenciler yeni bilgileri önceki bilgilerle ilişkilendirir ve aktif olarak kendi anlayışlarını oluşturmaya çalışırlar. Yapılandırmacılık, Piaget (1964) tarafından önerilen, öğrenmenin fiziksel ve sosyal çevre ile etkileşimler yoluyla gerçekleştiği fikrini destekleyen bir öğrenme teorisidir. Öğrenen deneyiminin dünyayı anlamalarını etkilediği vurgulanır. IPC' de öğrenme, öğrencilerin pasif olmalarından çok ortak yapıcılar olması gerektiğini düşünülür eğitim teorisi ile uyumlu hale getirilerek geliştirilmiştir.

Deneyimsel ve Aktif

IPC, deneyimsel ve aktif öğrenmeye teşvik eder. Deneyimsel öğrenme, entelektüel geleneklere dayanan ve eğitim, iş ve kişisel gelişimi birbirine bağlamak için bir yöntem olan eğitim ve öğrenmeye yönelik bir yaklaşım sunar (IPC, 2000). IPC' nin teşvik ettiği öğrenmeye yönelik deneyimsel ve aktif yaklaşım, öğrenmeyi derinleştirmek için öğreneni aktif kılar ve aynı zamanda döngüsel olduğu düşünülen öğrenme faaliyetlerine tam olarak katıldığı durumlarda bilgi, beceri ve anlayışın kazanılmasını ve geliştirilmesini sağlar. Beyin temelli öğrenme üzerine yapılan araştırmada belirtildiği gibi, öğrenme motivasyonla ilişkili olduğunda nöronlar güçlendirilir, çünkü bağlamsal olarak ilgili katılım, sinir bağlantılarının gelişimini destekler. Çocukların özgün ve anlamlı görevlere dahil edilmesi onların ilgilerini ve meraklarını harekete geçirebileceği belirtilmektedir.

Şekil 2.2. Original model of the flow state

Ünitelerde sağlanan görevlerin uyarlanması yoluyla, öğretmenler öğrenciler için hem farklılaştırılmış hem de bağlamsal olarak uygun hale getirme kapasitesine neden olur, bu da Csikszentmihalyi'nin (1990) “akış” olarak adlandırdığı şeyi teşvik eder. “Akış”, bir faaliyetteki katılımcının elindeki göreve tamamen kapıldığı optimal bir içsel motivasyon durumu olarak tanımlanır. Katılımcının bu optimal duruma ulaşması için, görevin gerçekleştirilebilir olması ve aynı zamanda yeterince zorlayıcı olması gerekir. Çok zorsa, sadece hayal kırıklığına,

endişeye ve hatta paniğe yol açacaktır. Ancak, çok kolay olursa, katılımcı sıkılır veya kayıtsız kalır.

Öğrenmeyi geliştirmeye bağlı olan IPC, öğrencilerin büyümelerine ve daha derin ve karmaşık katılım düzeylerine ilerlemelerine yardımcı olmak için akışı teşvik etmek üzere tasarlanmıştır. Bu, program içinde öğrenen ihtiyaçlarının nasıl karşılanacağına ilişkin bilinçli seçimler yapılmasını kolaylaştırmayı, dahil etmeyi, erişimi, zorluğu ve eylemliliği teşvik etmeyi amaçlayan öğretmen-öğrenci iş birliği yoluyla elde edildiği düşünülmektedir.

Üstbiliş

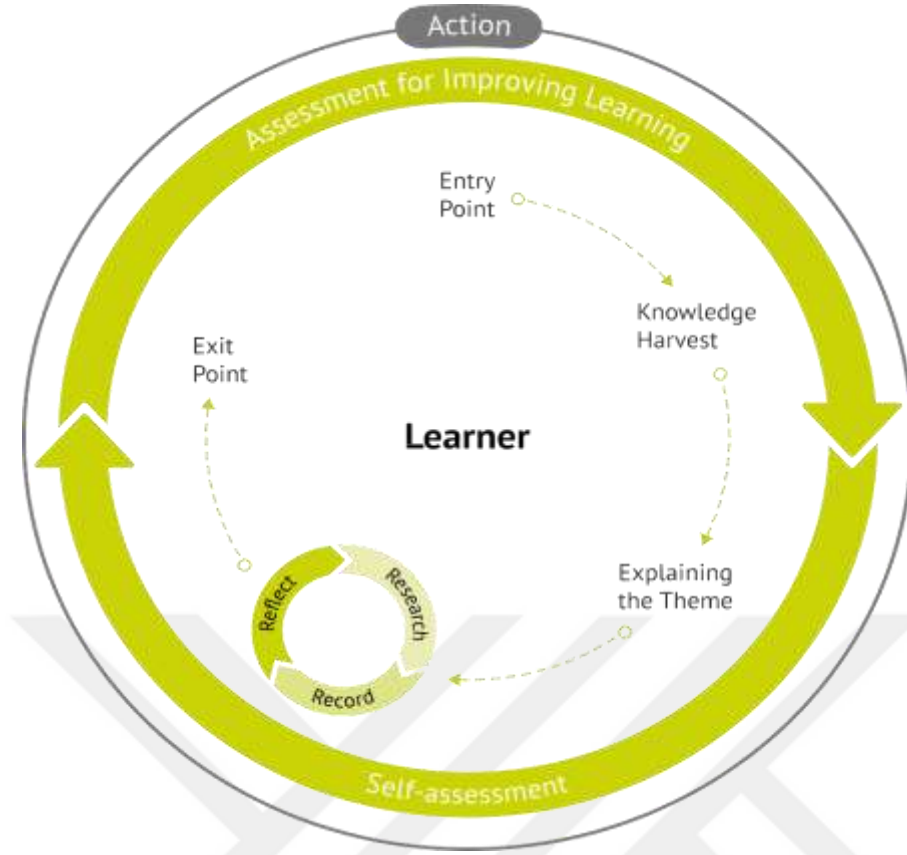
Üstbilişsel stratejilerin öğrenmeye yönelik kullanımının performans üzerinde olumlu etkileri olduğu bulunmuştur. Üstbiliş, “kişinin kendi bilişsel süreçleri ve ürünleri veya bunlarla ilgili herhangi bir şey hakkındaki bilgisi” olarak tanımlanmıştır. Bilişin, bilme ve öğrenmeyle ilgili zihinsel süreçler olduğunu belirlemiştir.

Öğrencilerin düşünce süreçlerini yönlendirmeye yardımcı olmak için genellikle bir organizasyon yapısı gereklidir (Tishman ve Palmer, 2005) ve bunu desteklemek için görünür düşünme rutinleri geliştirilmiştir, bu da çocukların bu tür şeyleri öğrenmek için önceki bilgileri, ortaya çıkan soruları ve yeni bilgileri aktif olarak birbirine bağlamalarını gerektirir. Gör, düşün, merak et rutininde olduğu gibi. Bu rutinler IPC’ nin bazı görevlerine dahil edilmiştir.

Zorluk ve seçim, aracılık ve üstbiliş bireysel öğrenciye hizmet ederken, çok çeşitli temalar ve çeşitli görevler üzerindeki IPC birimleri erişilebilir ve kapsayıcı öğrenme deneyimleri sağlar. Üstbiliş, öğrenme hakkında öğrenmeyi veya öğrenmenin nelerden oluştuğunu tanımlamak için kullanılan terimdir.

2.1.4 Temel 3- Öğrenmeyi Herkes İçin Kolaylaştırma Süreci

IPC’ nin tasarımına rehberlik eden öğrenme araştırması, öğrenmenin herkes için farklı görünebileceği ve hissedebileceği için tek tip bir süreci takip etmediği sonucuna götürmüştür. Bununla birlikte, tüm IPC birimleri, öğrencilerin öğrenme deneyimlerinin teşvik edici ve etkili olmasını sağlamak için öğrenmeyi kolaylaştırma sürecini takip eder. Tüm öğretme ve öğrenme deneyimlerinde olduğu gibi, her sınıf, grup veya bireysel öğrenci için özel ihtiyaçları karşılayacak uyarlamaların yapılması gerekebilir. Tüm birimler, aşağıda açıklandığı gibi öğrenmeyi kolaylaştırmak için aynı süreci izler (IPC, 2000).

Şekil 2.3. IPC Process to Facilitate Learning

Giriş Noktası

Giriş noktası, her bir öğrenme ünitesini başlatan ve öğrenmeye heyecan verici bir giriş sağlayan aktivitedir. Ünitenin ilk haftasında bir saat veya birkaç saat sürebilir. Giriş noktası, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimleri olan şemaları etkinleştirmek ve öğrencileri gelecek ünite için heyecanlandırmak için tasarlanmıştır.

Giriş Noktası, merak uyandırarak ve gelecek ünite için heyecan yaratarak öğrencilerin yeni öğrenmeye hazırlanmasına hizmet eder. Nörolog Judy Willis, heyecan verici bir kancanın "çocukların" doğal tahmin etme eğilimini uyuracak bir beyin stratejisi olduğunu söylüyor. Bu, ileri düzeyde ilgi uyandırır ve ortaya çıkan sorular, beynin dikkatli alım filtresini açarak öğrencinin merakını artırır. Kısacası, zihinlerini meşgul olmaya hazırlar.

Merak, öğrenmeyi motive etmek için gereklidir ve çocukların zevk aldığı ve ilgi duyduğu etkinliklerden kaynaklanır. Bu nedenle, öğretmenler öğrenmeyi daha ilginç hale getirdiğinde, çocuklar daha fazla öğrenmeye meraklı ve motive olacaklardır (IPC, 2000).

Bilgi Toplama

Bilgi Toplama, her ünitenin ilk aşamalarında gerçekleşir ve çocuklara, üzerinde çalıştıkları temalar hakkında önceki bilgilerini ortaya çıkarma fırsatı sunar. Öğretmen daha sonra bu bilgileri analiz eder ve planlama, farklılaştırmaya rehberlik etmek için kullanır.

Öğrenme ihtiyaçlarını etkili bir şekilde ele almak için, farklılaştırılmış öğretim ve öğrenim sağlayan sınıflardaki öğretmenler, kararlarını temel alacakları bilgilere ihtiyaç duyarlar. Tomlinson ve Imbeau (2010) öğretmenlerin öğrencilerden bilgi arayabilecekleri üç unsur tanımlamaktadır; bunlar hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme profilidir. Hazırlık, bir öğrencinin bilgi, beceriler ve anlayışa şu anki yakınlığı olarak tanımlandığı ve gelecek öğrenme hedefleriyle karşılaştırılarak değerlendirilebileceği için özellikle ilgilidir. Ünite boyunca, bilgi toplamada kazanılan bilgiler, öğretim yaklaşımını, kaynakları, sağlanan iskeleyi, gruplandırmayı ve/veya yetişkin müdahalesini etkileyebilir ve bunların tümü çocuğu şu anda bulunduğu yerden amaçlanan öğrenme hedeflerine taşımaya yardımcı olabilir.

Temayı Açıklamak

Ünitenin nasıl ilerleyeceğini ve hangi konu öğreniminin temayla bağlantılı olduğunu görmelerine yardımcı olmak için bilgiler öğrencilerle paylaşılmalıdır. Çocukları ilgili önceki bilgi, beceriler ve anlayış ile bağlantı kurmaya teşvik eder.

Öğrenirken, beyin mevcut ve önceki öğrenme arasındaki bağlantıları arar. Bu nedenle bilgi toplama ve temayı açıklamanın herhangi bir IPC ünitesinde bu kadar önemli bir parçası olmasının nedeni budur çocukların halihazırda bildikleriyle öğrenecekleri arasında bağlantı kurmalarına yardımcı olur. Bunları görüntülemek, öğrenme devam ettikçe daha güçlü bağlantılar kurmayı destekler (IPC, 2000).

Araştırma, Kaydetme ve Yansıtma

Her IPC ünitesinin, öğrencilerin öğrenmeleri üzerinde araştırma, kaydetme ve yansıtma yapmalarını gerektiren bir dizi etkinliği vardır. Bu mini döngü, bir üniteye farklı konular içinde birçok kez tekrarlanır.

1. Araştırma

Araştırma faaliyetleri her zaman kaydetme faaliyetlerinden önce gelir. IPC araştırma faaliyetleri, deneysel ve keşif amaçlı tasarlanmıştır. Araştırma etkinlikleri sırasında, öğrenciler çeşitli yöntemler kullanır ve bir dizi bilgiyi bulmak için gruplar halinde veya bireysel olarak iş birliği içinde çalışabilirler. Öğrenciler, insanlarla röportaj yaparak, kitaplar, fotoğraflar veya

haritalar kullanarak, müzik dinleyerek ve/veya bir gösteri izleyerek araştırma becerileri geliştirirler.

2. Kaydetme

Kayıt etkinlikleri sırasında çocuklar araştırdıkları öğrenmeyi düşünür, işler ve yorumlar. Öğretmenler, öğrencileri kaydetme görevleriyle destekler, aynı zamanda öğrencilere güçlü yönlerini ve ilgi alanlarını daha da geliştirmeleri için fırsatlar sağlar seçim ve meydan okumayı teşvik eder.

3. Yansıtma

Etkinlikle düşünme sorularına yer verilir. Verilen cevapların yanı sıra tartışma fırsatları da sağlanmalıdır. Her görev için en az bir soru sorulmalıdır.

Yansıtıcı sorular, öğrencileri aşağıda yer verilen konuları desteklemeye yöneliktir:

1. Diğer konularla, kişisel ve uluslararası öğrenimle bağlantı kurmak
2. Üstbiliş geliştirme, nasıl öğrendiklerine dair farkındalık oluşturmak
3. Kendi öğrenmelerinde sonraki adımları planlamak
4. Neyi bilmek, anlamak ve yapabilmek istediklerini belirlemek
5. Öğrenmenin önemini keşfetmek
6. Öğretmenlere geri bildirimde bulunmak
7. Öz değerlendirme ve akran değerlendirmesi için değerlendirme listeleri kullanmak.
8. Kişisel öğrenme hedefleri hakkında düşünme

Araştırmalar, yukarıda tanımlanan alanlar üzerinde derinlemesine düşünmenin öğrenmeyi iyileştirdiğini ve öğrenenler için şimdi ve gelecekte temel bir beceri olan üstbilişsel düşünmeyi geliştirdiğini desteklemektedir (Höfer, 2004).

Yansıtma, esnek davranış ve tutumun geliştirilmesi için temel bir tutum olan içsel motivasyonu teşvik eder. Yüzeysel olanın ötesinde tepkileri derinleştirmek ve üstbilişsel alışkanlıkların oluşumunu teşvik etmek için yansıtmanın düzenli olması gerekir (IPC, 2000).

Çocuklar bir görevin kayıt bölümünde işlenmek üzere kendi bilgilerini elde etmek için araştırma yapacaklardır. Bu, bilim deneyleri yapmayı, yerel bölgenin coğrafi

araştırmasını veya yakın tarihin bir dönemine ilişkin fikir edinmek için görüşmeler yapmayı içerebilir. Bu şekilde sorgulama yaparken, öğrenenler bilgi kazanır, araçlarının ve yöntemlerinin etkinliğini sorgulama dahil olmak üzere araştırma becerilerini geliştirir ve kendi verilerinin güvenilirliğini ve sınırlamalarını ve zamanlar, yerler dahil diğer bağlamlarla karşılaştırmanın önemini anlamaya başlarlar (IPC, 2000).

İster kendi kendine keşfedilmiş olsun ister güvenilir kaynaklardan araştırılmış olsun, verilerin işlenmesi öğrenmek için çok önemlidir. Kirschner, Sweller ve Clark'ın (2006) özetlediği gibi: Öğretimin amacı, nadiren basitçe bilgi aramak veya keşfetmek. Amaç, öğrencilere bilgiyi bir öğrenme hedefiyle tutarlı bir şekilde bilişsel olarak nasıl manipüle edecekleri ve sonucu uzun süreli bellekte nasıl depolayacakları konusunda özel rehberlik sağlamaktır. IPC' nin tematik birimleri, önceki öğrenmelerin hatırlanmasını gerektirecek şekilde düzenlenmiştir. Bilgi ve becerilerin uzun süreli bellekte pekiştirilmesini ve anlayışın derinleşmesini ve genişlemesini destekler. Bu nedenle, her bir IPC ünitesindeki görevler, farklılaşma için adaptasyon ile yayımlanan sırayla öğretilmelidir.

Anlamak, bağlantılar kurmayı ve anlam oluşturmayı gerektirir, öğrencileri bu süreçte tam olarak dahil etmek için yansıtıcı sınıflara ihtiyaç vardır. IPC, öğretmenlerin görev sonu yansımalarını sağlarken, öğretmenler bununla sınırlı kalmamalıdır, yansıtma süreci, öğrencilerin bilgiyi kullanmalarına, becerileri geliştirmelerine ve anlayış geliştirmelerine yardımcı olmak için bir görevden önce ve görev sırasında da gerçekleşebilir (IPC, 2000).

Çıkış Noktası

Çıkış Noktasının amaçları;

1. Çocukların konu öğrenimini, kişisel ve uluslararası öğrenimi sentezlemelerine yardımcı olmak
2. Öğrenme arasındaki bağlantıları güçlendirmek
3. Gerçekleşen öğrenmeyi kutlamak için

Bireysel öğrenmenin ve ilerlemenin sonuçları kutlanmalıdır; tüm öğrenme kültürünün geçerli ve değerli olmasını teşvik eder. Çıkış Noktasında kutlanan sadece öğrenmenin ürünü değil, süreçtir.

Çıkış Noktaları birkaç unsur içerebilir, ancak izleyiciye ve dolayısıyla anlamlı bir deneyim sağlamak için akranlar veya yetişkinler gibi topluluk üyelerinin katılımını gerektirir.

Başkalarına öğreten çocuklar, öğrenmeyi pekiştirmek için güçlü bir stratejidir. Çocukların öğretmen rolünü üstlenmesinin yararları, çocukların bir şeyleri başkalarına açıklarken zihinlerindeki fikir ve kavramları birbirleriyle ve dünyaya ilişkin önceki bilgi ve deneyimleri ile ilişkilendirmeleri gerektirir.

Çıkış Noktaları ayrıca tüm çocuklara, mümkün olduğunu düşündüklerinden daha fazlasını yapma, çabalarını sergileme, çocukların yerel veya küresel olabilecek daha geniş bir topluluğa katkıda bulunmalarına olanak tanıyabilir. Çıkış Noktasının bir parçası olarak bir eylem ögesi ekleyerek çocuklar, öğrendiklerini gerçek dünyadaki sorunlara ve zorluklara uygulayacak ve kendi öğrenmelerine öncülük edeceklerdir. Çıkış Noktası ayrıca üzerine düşünme, üniteler arasındaki bağlantıları keşfetme, tartışma fırsatları, nöronal bağlantıları güçlendirerek mevcut, geçmiş ve gelecekteki öğrenmeye fayda sağlayacaktır.

Dış daireler

Dıştaki gri daire, öğrenmeyi kolaylaştırma sürecindeki eylem doğasını gösterir ve çocukların tematik ünitelerde ve/veya çıkış noktalarında eylemde bulunabileceklerini öngörür. Öğrenmeyi kolaylaştırmaya yönelik IPC süreci her sınıfta görünürdür, ünite başlığı açıkça görülebilir ve öğrencilerin öğrenmeyi kolaylaştırma sürecinde buldukları yerlerin işaretlerini içermesi önemlidir. Böylece, çocukların süreç hakkında konuşmalarına, süreç içinde nerede olduklarını bilmelerine ve sürecin bir sonraki aşamasını bilmelerine yardımcı olmaktadır (IPC, 2000).

2.1.5 Temel 4- Küresel Yeterliliğe Sahip Öğrenciler

IPC yoluyla öğrenen çocukların ilgili, küresel olarak yetkin vatandaşlar haline gelmeleri için, yalnızca kendi kültürlerine değil diğer kültürlerle de güçlü bir ilgi ve çoklu bakış açıları kazanmaları konusunda derin bir anlayış geliştirmelerine fırsat verilmektedir (IPC, 2000).

Uluslararası fikirli ve küresel yeterliliğe sahip öğrencilerin gelişimini destekleyen terminoloji, IPC tematik birimleri boyunca aşağıdakilerin kullanımını içerir:

1. "Ana vatan", çocuğun doğmuş olabileceği veya kültürel köklere sahip olabileceği yerdir
2. "Host", çocuğun şu anda yaşadığı, okulun bulunduğu yerdir
3. "Miras" ülkeleri, çocuğun aile kökeninin geldiği ülkelerdir
4. "Benimsenen" ülkeler, ülkeler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları belirleyerek, ana ülke/ev sahibi/miras ülkesiyle karşılaştırmaya izin vererek öğrenmeyi geliştirir.

Uluslararası düşünce ve küresel yetkinlik ayrıca aşağıdaki unsurlara yer vermeyi de gerektirir.

1. Dünyaya merak ve ilgi geliştirmek
2. Benlik, toplum ve dünya hakkında artan bir algı geliştirmek
3. Sağlık, iyilik ve çevre dahil olmak üzere sorunlarla ilgili ilham vermek ve olumlu eylemlerde bulunmak ve sorunlarla ilgilenmek
4. Çoklu perspektiflerin anlaşılması ve karmaşıklıklarla ilgili artan bir farkındalık
5. Küresel olarak yetkin vatandaşlar olmak için kişisel becerilerin ve sorumlulukların gelişimini desteklemek

Uluslararası zihniyetle ilişkili konulara benzer şekilde, küresel yeterliliğin çeşitli tanımları vardır. Saha çalışması eğitiminde, Boix Mansilla (2013) tarafından ortaya konan "küresel önemi olan konuları anlama ve bunlara göre hareket etme kapasitesi ve eğilimi" tanımına program uymaktadır.

Şekil 2.4. Framework for global competence (Boix Mansilla, 2013)

Öğrencilerin küresel öneme sahip sorunları tamamen kendilerinin çözmesi beklenmemekle birlikte, bir sınıfta veya yerel toplulukta gerçekleşen daha küçük eylemlerin küresel sorunların çözülmesine veya azaltılmasına katkıda bulunabileceğinin kabul edildiğini belirtmek önemlidir. Birinin gücü veya kelebek etkisi önemli bir fikirdir; bir kişi tarafından gerçekleştirilen küçük eylemlerin birçok olumlu ve potansiyel olarak geniş kapsamlı sonuçları olabilir (IPC, 2000).

Gelişen teknoloji ve ulaşım ile birlikte insanların artan hareketliliği, şehirlerin ve toplulukların kültürler, diller, inançlar ve mutfak dahil üzere çeşitli fenomenlerin eritme potansiyelleri haline gelmesine neden olmuştur. Bu nedenle, öğrencilerimizin nerede eğitim aldıklarına bakılmaksızın, gelecekte öğrencilerin dünyanın her yerinden insanlarla birlikte çalışacakları için, engeller olarak algılanabilecek şeyler arasında iş birliği yapmayı öğrenme fırsatlarına sahip olmaları önemlidir (IPC, 2000).

Qomariyah (2019), yaptığı araştırmada yerel kültür temelli öğrenme kitinin öğrencilerin analitik becerilerini geliştirmede etkili olduğunu belirtmektedir. Öğrenciler, ders materyalini çevrelerindeki çevre ve kültürle ilişkilendirerek anlamalarını da daha kolay bulacaklardır. Yerel kültür, öğrencilerin analitik becerilerini geliştirmek için öğrenime entegre edilmelidir.

2.1.6 Temel 5- Bilgi, Beceriler ve Anlayış Farklı Şekillerde Öğretilir, Öğrenilir ve Değerlendirilir

IPC genelinde bilgi, beceriler ve anlayış, dahil edilecek kadar değerli ve önemli olarak kabul edilir. Öğrenme hedefleri, bilgi, beceriler veya anlayışın öğrenilip öğrenilmediğini açıklığa kavuşturmak için yazılmıştır. Tüm bilgi öğrenme hedefleri "Bilmek" ile başlar, tüm beceriler öğrenme hedefleri "Yapabiliyorum" ile başlar ve tüm öğrenme hedeflerini anlama "Anla" ile başlar. Bilgi, beceriler ve anlayış, farklı şekilde öğretilmek, öğrenilmek ve değerlendirilmek amaçlanmaktadır. Öğretmenler, öğrenim türünü çocuklara işaret etmeye ve ne öğrendikleri ne tür bir öğrenme olduğu ve nasıl öğrendikleri konusunda onlarla diyalog kurmaya teşvik etmektedir (IPC, 2000).

Öğrenmenin bilgi, beceriler veya anlama ile ilgili olup olmadığına dair öğrenci yansımaları, öğrenci performansını iyileştirdiği bilinen epistemik üstbiliş olarak kabul edilir. Öğrencileri ne tür bir öğrenmeyi üstlendikleri ve bunu nasıl öğrendikleri hakkında bir diyaloga dahil etmek, onlardan nasıl öğrendikleriyle ilgili üstbilişsel stratejileri kullanmalarını istemektir.

2.1.7 Temel 6- Bağlantılı (İlişkili) Öğrenme

IPC, çeşitli yollarla bağlantılı öğrenmeyi teşvik etmektedir. Bağlantılı öğrenme çok yönlüdür ve öğrenmenin hedeflerini, sürecini ve ürünlerini içerir. Çocuklar, bağlantıların gücünden yararlanmalı ve şu soruyu cevaplayabilmelidir: Bu öğrenme şimdi ve gelecekte benim için ne kadar önemli? Ön bilgi, soruları ve hipotezleri bilgilendirirken bireylerin dünyayı anlamlandırma yolları açısından önemlidir. Öğretmenlerin, planlamayı bilgilendirmek ve önceki ve mevcut öğrenimle bağlantıları güçlendirmek için öğrencilerin mevcut bilgi, becerileri ve anlayışına ilişkin iç görüye ihtiyacı vardır (Boix Mansilla, 2013). Öğrenme, fikirleri konulara ve konular arasında bağlayarak ve önceki öğrenmeden mevcut öğrenmeye, böylece beyindeki bağlantıların güçlendirilmesi yoluyla birbirine bağlıdır. IPC' de konular, öğrencilerin farklı bakış açılarından diyalog kurabilmeleri için bağımsız ve birbirine bağlı olarak farklı tematik öğrenme birimlerinde inşa edilmektedir. Bu, çocukların öğrenmelerinin daha geniş bağlamını görmelerini ve hem farklı konular aracılığıyla hem de bunlar arasında bağlantılar kurmasını sağlar (IPC, 2000).

Farklı bakış açılarından öğrenmeye dahil olmak, daha geniş temalar içinde disiplinler arası düşünmeyi teşvik etmektedir. Bununla birlikte, eğer öğrenme özgün ve aktarılabılır olacaksa, dünya ve günlük yaşam disiplinler halinde toplanmadığı için konu sınırlarının ötesine geçmelidir. "Disiplinlerarası sentez... artan bilişsel talepler sunar... Daha iyi anlama arayışında iki veya daha fazla disiplinde bilgi ve düşünme tarzlarının bütünleştirilmesini ifade eder" (Boix Mansilla, 2013, s.55).

Çalışmanın geleceğinin yaratıcı iş birliğini içereceği ve iş yerlerinin yeni nesil fikir alışverişini ve bağlantı kurmayı kolaylaştırmak için şimdiden yenilikler yaptığı tartışılmıştır (Wolff, 2018). İşbirliğine dayalı öğrenme, öğrencileri birbirine bağlar ve öğrenme odaklı diyalogu teşvik eder. Çocuklara ayrıca öğrendiklerini yaş gruplarındaki akranlarıyla, okul topluluğuyla ve ötesiyle paylaşma fırsatı verilmelidir. Başkalarıyla bağlantı kurmak, birden fazla perspektifi keşfederek anlayışı güçlendirebilir ve genişletebilir, aynı zamanda gerçek dünya sorunlarını belirleme ve bunlarla ilgili harekete geçme fırsatları sağlayabilir (IPC, 2000).

2.1.8 Temel 7- Öğrenmeyi Geliştirmek İçin Değerlendirme

Eğitimde değerlendirme, her şeyden önce, öğrenmeyi destekleme amacına hizmet etmelidir (Black ve Wiliam, 1998). IPC' nin tasarımı, öğrenmeye yönelik değerlendirmeyi veya biçimlendirici değerlendirmeyi ve öğrenmenin öğrenilmesi ve değerlendirilmesi olarak değerlendirme unsurlarını kapsayan öğrenmeyi iyileştirmeye yönelik değerlendirmeyi teşvik

etmektedir. Öğrenmeyi iyileştirmek için değerlendirme, öğretmenlerin ve öğrencilerin öğrenmede ortak olmalarını, öğretmenlerin kendi öğrencilerinin bilgilerini, becerilerini ve anlayışlarını daha da geliştirmelerine yardımcı olmayı içerir. Birçok çalışma, sınıflarda biçimlendirici değerlendirme kullanımının geliştirilmesinin öğrencilerin başarılarını artırdığını göstermiştir (Black ve Wiliam, 1998).

Bilgiyi Değerlendirme

IPC' nin içinde, okulların bilgiyi, vizyonlarını ve bağlamlarını destekleyen ve öğrenmeyi geliştiren çeşitli yollarla değerlendirmeleri önerilmektedir. Bu, çeşitli okulların yerel gereksinimlerini karşılayabilmesini sağlamak içindir. Öğrenmeyi geliştirmek için bilgi değerlendirmeleri düzenli, basit, aralıklı ve düşük riskli olmalıdır. Bilginin değerlendirilmesi öğrenmeyi geliştirir.

Becerileri Değerlendirme

IPC' nin titiz bir şekilde uygulanması için değerlendirme listeleri kullanılarak belirlenen temel becerilerin değerlendirilmesi gereklidir. Değerlendirme listelerinde, anahtar beceriler şu şekilde tanımlanır: IPC' de öne çıkan Temel Beceriler, her disiplin içinde gelecekteki öğrenmenin temeli olarak kabul edilen becerilerdir. Becerilerin hem performansının hem de ürününün değerlendirilmesi, öğretme ve öğrenmenin sonraki aşamalarına bilgi sağlayabilir. Becerileri uygularken öğrenenleri gözlemlemek, öğrenen ihtiyaçlarının belirlenmesi için bilgileri ve öğrenmeyi geliştirmek için geri bildirim fırsatları sağlayabilir. Bir öğretmenin, her bir anahtar beceriyi uygularken veya gösterirken tüm öğrencileri o anda gözlemlemesini beklemek gerçekçi değildir. Görsel-ışitsel ekipman kullanarak becerilerin performansına ilişkin kanıt toplamak uygun olabilir ve hem öğretmenler hem de öğrenciler için değerli bilgiler sağlayabilir (IPC, 2000).

Okulları, Uluslararası Müfredatı, özellikle Matematik ve Dil Sanatları hariç tüm IPC derslerinde Temel Becerilerin öğrenimini uygulama konusunda desteklemek için aşağıdakiler sağlanmaktadır:

Öğretmenlerin değerlendirme listeleri: Bunlar, öğretmenlerin, çocukların "başlangıç", "geliştirme", "uzmanlaşma" ve "yenilik yapma" açısından anahtar becerileri gerçekleştirdikleri aşamayı objektif olarak gözlemlemelerine ve kaydetmelerine yardımcı olur.

Çocuk değerlendirme listeleri: Bunlar, çocukların kendilerini ve akranlarını değerlendirirken kullanmaları için yukarıda belirtilenlerin yaşa uygun dilde çocuk dostu versiyonlarıdır.

Öğrenme Önerileri: Çocukların beceri performanslarıyla bir seviyeden diğerine geçmelerine yardımcı olan anlamlı geri bildirimler sağlayan özel rehberlik ve tavsiyelerdir. Aktiviteleri içeren bu tavsiye aynı zamanda ebeveynlerle paylaşılabilir, böylece onlar da öğrenmeyi geliştirmesi için çocuğu destekleyebilir. Değerlendirme listeleri, öğrenmeyi kolaylaştırma sürecinin her aşamasında kullanılabilir (IPC, 2000).

Anlamayı Değerlendirme

Genişlik veya derinlikle gösterilebilen ve başkalarının bakış açıları için empati de dahil olmak üzere kişisel deneyim ve perspektiften etkilenen anlayış dereceleri olduğuna dikkat etmek önemlidir. Bloom Taksonomisinin gözden geçirilmiş modeline göre anlama ile anlayış arasında bir ilişki kurulmamaktadır. Anlamak, sentez ve analiz gibi üst düzey düşünme becerilerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğrenme sırasında anlayışın kanıtını toplama ve değerlendirme stratejileri sınıf yaklaşımlarına dahil edilmelidir.

Kişisel Öğrenme Hedefleri

Kişisel öğrenme hedefleri, değerlendirilmek üzere tasarlanmamıştır ve bu amaçlarla elde edilen başarı kaydedilebilir ve ebeveynler ve toplumla paylaşılabilir. Öğrencilerin kişisel öğrenme hedefleri ile ilgili herhangi bir takdir ve ödülü kullanmaları önerilir. Öğrenciler ayrıca, kişisel öğrenme hedeflerini sergilemelerini iyileştirmek için kendilerini yansıtmaya, kutlama ve hedefler belirleme fırsatını kullanmaya teşvik edilmektedir (IPC, 2000).

IPC Liderinin Rolü

IPC' yi kullanan okulların, IPC' nin uygulanmasından ve geliştirilmesinden sorumlu, atanmış bir lidere sahip olması çok önemlidir. Bu nedenle, IPC liderinin rolünün okul içinde bağımsız bir rol olması gerekmez, ancak IPC için sorumluluğun açık bir şekilde tanımlanması teşvik edilmektedir. Öğretmenlere ve liderlere tüm okul ve sınıflarıyla ilgili öğrenme odaklı toplantılar için fırsatlar sunulmaktadır. Okulların felsefeyi ve IPC' nin uygulanmasını sağlayan yedi temeli daha iyi anlamalarını sağlayacak IPC lideri tarafından tartışmalar kolaylaştırılmaktadır. IPC liderinin, IPC' nin yedi temelini tüm sınıflarda gösterildiğinden emin olmak ve öğrenmeyi iyileştirme kanıtlarını aramak için sınıfları ziyaret etme ve okul

genelinde IPC' yi uygulamada görme kapasitesine sahip olması da tavsiye edilmektedir (IPC, 2000).

Aile Katılımı

IPC aile katılıma oldukça önem vermektedir. Çeşitli etkinliklerle ve ev çalışmalarıyla program aile ile birlikte yürütülmektedir. Aile katılım etkinlikleri genellikle ünitelerin çıkış noktalarında uygulanmaktadır. Veliler okula davet edilir ve portfolyo sunumları gerçekleştirilir. Öğrenciler üniteye yapılan çalışmaları ve öğrendikleri bilgileri, becerileri, deneyimleri ailelerine anlatırlar. Bazı temalarda ailelerden okullara uygun materyalleri hazırlamaları beklenebilir ve okula getirilen materyallerle etkinlikler/çalışmalar gerçekleştirilir. IPC' nin odak noktası öğrenme ortamıdır, çoğunlukla ebeveynlerden öğrencileri evde desteklemeleri istenmektedir ve bu, her temaya başlamadan önce velilere bir mektup göndererek yapılır.

Öğrenme Ortamı

IPC pedagojisi ve felsefesi, öğrenme ortamında açıkça görülmelidir ve okulun öğrencileri arasında merak ve katılımı teşvik etme ve ilham verme potansiyeline sahip olmalıdır. Öğrenmeyi kolaylaştırma sürecindeki her adımı içeren öğrenme ekranları, IPC tematik üniteleri ile öğrenmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Aşağıdaki yollarla öğrenmeyi motive eder, stresi azaltır ve nöronal bağlantıları güçlendirir:

1. Bir sonraki adımın işaretlemek
2. Teşvik edici yöntem – öğrenci soruları ve cevapları
3. Öğrenme ve ilgili görevlerin bir kaydı
4. Tematik bir ünite içindeki konular arasında bağlantı kurmayı destekleme
5. Mevcut öğrenme ile önceki öğrenme arasında bağlantı kurmayı teşvik etme

Çocuklar, kendileriyle paylaşılan öğrenme hedeflerine sahip olmaktan fayda sağlar. Neye odaklanacaklarını bilmelerine ve kendi öğrenmelerini izlemelerine yardımcı olur. Bilgi, beceri ve anlama farklı şekilde öğretilir, öğrenilir ve değerlendirilir. Öğrenme hedeflerini tartışmak ve hedef türünü belirlemek, öğrencilerin öğrenmeleri hakkında üstbilişsel düşünmelerini destekler (IPC, 2000).

Programın Planlanması

IPC öğrenim birimleri tematik olarak oluşturulmuştur ve yaklaşık 3 veya 6 hafta sürecek şekilde tasarlanmıştır. Bazı üniteler yalnızca bir veya iki konuya odaklanır; çoğu çocuğun bir dizi konuda öğrenme hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmaktadır. IPC tematik birimleri, bu yaş aralığındaki çocukların ilgi alanlarını yansıtır ve onları öğrenmeye motive etmektedir. Okul, öğrenmeyi geliştiren bir zaman çizelgesinin geliştirilmesini desteklemelidir (IPC, 2000).

Çevrimiçi rota planlama aracı, okulların hangi IPC ünitelerini öğretmek istediklerini planlamalarına yardımcı olur. Okulların, üniteler içindeki ve üniteler arasındaki her bir konudaki öğrenme hedeflerinin kapsamını analiz etmelerine ve geniş ve dengeli bir program sağlamak için saat ağırlıklarını görüntülemelerine yardımcı olan güçlü bir araçtır. Bir okulun tüm öğrenme hedeflerinin birleşik kapsamını hesaplar ve kapsanan öğrenme hedeflerinin (ve ne sıklıkla) bir raporunu sunar. Ayrıca programda yer almayan öğrenme hedeflerini öğretmenler görüntüleyebilir ve bunu rota planlarında değişiklikler ve iyileştirmeler yapmak için kullanabilirler (IPC, 2000).

Dönem Ortası Planlama

Öğretmenlerin anahtar becerilerin hangi ünitelerde uygulanacağını ve değerlendirileceğini belirlemek için iş birliği yapmaları önerilmektedir. Etkili öğrenmeyi desteklemek için her temel beceri, çoğu hedefte olduğu gibi, birkaç kez öğretilmelidir. Anahtar becerilerin kapsamını kontrol etmek için kazanımların planını oluşturmak, değerlendirmeyi ve dolayısıyla ilerlemenin izlenmesini de bilgilendirebilen yararlı bir araçtır (IPC, 2000).

Öğretmenlerin ünitelerin her birine bakmaları ve çocukların görevlerin yerine getirilmesini nasıl isteyebileceklerini ve herhangi bir uyarılmanın gerekli olup olmadığını düşünmeleri gerekir. Amaçlanan öğrenme hedeflerinden ödün verilmediği sürece öğretmenler görevleri istedikleri gibi değiştirebilirler. Çocukların öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için üniteleri farklılaştırarak olduğu gibi öğretmek tamamen mümkündür (IPC, 2000).

IPC Öğrenme Temalarını Planlama

IPC' nin öğrenim temaları ayrıntılı ve titiz olmakla birlikte, üniteleri planlamak, gözden geçirmek ve potansiyel olarak uyarlamak için zaman harcanması gerekmektedir. Öğretmenler arasında işbirlikçi planlama için zaman ayrılmalıdır. Planlama, IPC lideri tarafından desteklenmeli ve tematik üniteler tarafından yönlendirilmelidir.

2.2 Yurtiçinde Yapılan İlgili Araştırmalar

Kocayörük (2000) tarafından hazırlanan, drama yoluyla öğretim planlamasının, ilköğretim grubu öğrencilerinin sosyal becerilerine etkisinin araştırıldığı yüksek lisans tezi yarı deneysel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan, Ankara Yasemin Karakaya İlköğretim birinci, ikinci, üçüncü sınıf öğrencilerine Kocayörük'ün kendi tasarladığı Sosyal Beceri Ölçeği öntest olarak uygulanmıştır. Ölçüm sonucunda alınan puanlara göre öğrenciler kontrol ve deney gruplarına tesadüfen yerleştirilmişlerdir. İki hafta boyunca temel sosyal beceriler, drama müfredatıyla deney grubuna verilmiş, aynı zaman zarfında kontrol grubuna herhangi bir işlem yapılmamıştır. Programın bitmesinin ardından her iki gruba da aynı ölçek yeniden uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının iki ölçmeden de aldığı puanlara Split Plot' a uygun yinelenmiş veriler için çift yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Analizler sonucu, drama temelli müfredat eğitiminin öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinin gelişmesine katkıda bulunduğu saptanmıştır.

Vural ve Kocabaş (2012) tarafından hazırlanan, ilkokul öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin; cinslik, kreş ya da anaokuluna gitme ve ebeveyn akademik durumlarına bakılarak incelendiği araştırma betimsel bir çalışmadır, tarama deseniyle oluşturulmuştur. Çalışmanın evren ve örnekleme İzmir ili ilkokullarından birinci sınıfa devam eden 175 öğrenci oluşturmaktadır. Kişisel bilgi formu ile 7-12 Yaş Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; okulöncesi eğitim alma durumu, sosyal beceri puanlarında anlamlı farka sebep olurken, cinsiyet ve ebeveyn akademik durumu değişkenlerinde anlamlı farka denk gelinmiştir.

Akdoğan (2018) tarafından hazırlanan, Türkiye'de IB PYP programına dahil olan eğitim kurumlarının etkili okul yetenekleri ve eğitim - öğretim kurumu kültürü açısından incelendiği doktora tezinde, karma yöntem kullanılmıştır. Nicel bölüm ilişkisel tarama modelindedir ve deneklerin görüşleri likert tipi ölçekler ile toplanmıştır. Yapılan Araştırma Türkiye 'deki IB PYP uygulayan, MEB' e bağlı tüm ilkokullara uygulanmıştır. Nicel veriler, deneklerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler vasıtasıyla elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesi noktasında nicel veriler istatistiksel tablolarda gösterilmiş veriler arası ilişkiler için Pearson momentler korelasyon katsayısı tekniği kullanılmıştır. Bunun yanı sıra diğer nicel veri çözümlenme tekniklerinden de faydalanılmıştır. Nitel bölüm betimsel analiz yoluyla çözümlenmiş, analiz edilmesi noktasında SPSS 18 yazılımı tercih edilmiştir. Araştırma sonucunda IB PYP

programına dahil olan eğitim kurumlarının etkili okul yetenekleri ve eğitim- öğretim kurumu kültürü özellikleri arasında yüksek düzeyde bir pozitif ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Hürsoy ve Güneş (2019) tarafından hazırlanan, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin sosyal becerilerini cinslik, abi/abla/kardeş durumu, ebeveyn eğitim seviyesi, aile ortamında ilgi görme derecesi, öğretmenleri tarafından sevilme algısı, sosyal aktivitelere katılım durumu, ödüllendirilme durumu ve okul başarısı gibi değişkenlere göre araştırıldığı çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu çalışmada tesadüfi örnekleme yöntemlerinden küme örnekleme yöntemi kullanılarak, araştırmanın evrenini Uşak'ta bulunan toplam 57 ilkokuldaki 3870 dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada Sosyal Beceri Ölçeği kullanılarak belirlenen öğeler ile öğrencilerin sosyal beceri puanları arasında anlamlı bir fark görülmüştür.

Bora (2010) tarafından hazırlanan, IB DP (Diploma Programme) uygulayan ortaöğretim kurumlarında, programın uygulama alanında yer alan ve almayan öğrencilerle öğretmenlerin öğrenme durumlarına yönelik farkındalıklarını inceleyip, IB DP'nin öğretmen ve öğrencilere bir tesiri olup olmayacağına araştırıldığı yüksek lisans tezi, betimsel bir çalışmadır ve survey model kullanılarak hazırlanmıştır. Bu araştırmanın örneklemini İstanbul ilinde IB DP uygulayan eğitim kurumları oluşturmaktadır. Bulgular Lincoln Public eğitim kurumlarınca hazırlanan "Öğrenme İklimi" ölçeği ile elde edilmiştir. Veriler SPSS 17 yazılımı ile çözümlenmiştir. Programın uygulama alanında yer alan ve almayan öğrencilerle öğretmenlerin öğrenme durumlarına yönelik farkındalıkları ile IB DP arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Öğretmen ve öğrencilerin öğrenme durumlarına yönelik farkındalıklarının müfredat programlaması ve akademi başarı ile IB DP arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

2.3 Yurtdışında Yapılan İlgili Araştırmalar

Jackson (2006) tarafından hazırlanan, IB MYP katılan öğrencilerin Öğrenme Standartları (SOL) test sonuçlarını incelemek ve Orta Öğretim Programı'nı uygulamaya yetkisi olmayan okullardaki, benzer yetenekli öğrencilerin başarılarının karşılaştırıldığı araştırma yarı deneysel bir çalışmadır. Araştırmada IB MYP programında bulunan öğrencilerin standart test neticeleri, programda bulunmayan öğrencilerin başarılarıyla karşılaştırılmıştır. İstatiksel olarak birbirlerine yakın sekizinci sınıftaki öğrencilerden kontrol ve deney grupları oluşturulmuştur. IB MYP grubunun ölçüm sonuçlarının ortalamasının IB MYP grubunda bulunmayan öğrencilerin ölçüm ortalamasından yüksek olduğu belirlenmiştir.

Bulkeley ve arkadaşları (1990) tarafından hazırlanan, sosyal becerisi eksik olan genç ergenlere sosyal beceri yetisi kazandırmaya çalıştıkları araştırma yarı deneysel bir çalışmadır. Sosyal beceri eksikliği olan genç ergenlerden oluşan deney ve kontrol grubu oluşturularak araştırma yürütülmüştür. Deney grubunda bulunanlara sosyal beceri dersleri verilirken kontrol grubunda bulunanlara herhangi bir ders verilmemiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda deney grubunun sosyal becerilerinde anlamlı bir farklılaşma gözlemlenmiştir.

Gotmann ve arkadaşları (1975) tarafından hazırlanan sosyal beceriler, sosyal etkileşim ve popülerlik arasındaki ilişkilerin incelendiği araştırma betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini orta ve düşük gelirli okullarda üçüncü ve dördüncü sınıflarda okuyan 198 öğrenci oluşturmaktadır. Arkadaş sayısı, sosyoekonomik durum ve sınıf grubu parametre olarak kabul edilmiştir. Araştırmada farklı ölçümler yapılarak çocuğun; yüz yüze duyguları ifade etme, nasıl arkadaş edinileceği bilgisi, yardım etme, rol alma yeteneği, sınıftaki sosyal etkileşimi değişkenleri doğal ortamda gözlemlenerek saptanmıştır. Sınıf içinde popüler olan çocukların popüler olmayanlara göre daha çok sevildiği, iletişimlerinin daha pozitif olduğu ve olumlu ilişkiler kurdukları sonucuna ulaşılmıştır.

Elias ve Clabby (1992) sosyal şuurun oluşması ve sosyal problemleri çözme projesi tasarlamışlardır. Projede veriler New Jersey' deki eğitim kurumlarının ilköğretim altıncı sınıf kademesinde bulunan öğrencilerin ve öğretmenlerin akran görüşleri ve okul gravürleri aracılığıyla elde edilmiştir. Toplanan veriler projeye katılmayanlardan toplanan donelerle kıyaslanmıştır. Sosyal Farkındalığı Geliştirme-Sosyal Sorun Çözme projesi (ISA-SPS) ile on iki yıldan fazla süren eylem araştırmasına dayanan Elias-Clabby modeli uygulanmıştır. Denekler ortaöğretim kademesine kadar takip edilmiştir. Eğitim alan grubun eğitim almayan gruba göre sosyal becerilerinin daha fazla geliştiği gözlemlenmiştir. Eğitim alan gruptaki öğrencilerin; empati kurma, sorumluluk alma, stratejik davranma, sosyal problemleri çözme özsaygı geliştirme ve sosyalleşmelerinde de artış gözlemlenmiştir.

Holeva (2012) tarafından hazırlanan IB PYP programının, öğretmenlerin düşünbilim ve eğitsel aktiviteleri üzerine etkilerinin incelendiği yarı deneysel bir çalışmadır. Araştırma; California, San Diego kıyılarında bulunan, Encinitas Union Okul Bölgesi'ndeki (EUSD) Ocean Knoll İlköğretim Okulu'nda görev alan öğretmenlere uygulanmıştır. Asgari olarak, tüm katılımcılar IBO yetkili eğitimi almıştır. Eğitim sonrası çevrimiçi ankete katılmaya hak kazanan 26 öğretmen IB PYP' ye geçişin benzersiz durumu ve araştırmacı için katılımcılara kolay erişim nedeniyle uygun örneklem olarak seçilmiştir. Araştırma sonucunda IB PYP programının,

eđitmenlerin dűşűnbilim ve eđitsel aktiviteleri űzerinde oldukça olumlu bir etkisi olduđu saptanmıřtır.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma grubu, veri toplama araç ve/veya teknikleri, verilerin toplanması, verilerin analizi ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel yöntemler açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma ilkökul öğrencilerine sosyal becerilerin kazandırılmasında IPC programının etkililiğini öğretmen görüşleri yoluyla incelemek amacıyla düzenlenmiş nitel bir çalışmadır.

Nitel yöntemde hazırlanan bu çalışmada, yine nitel araştırma türlerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması, araştırmacının denetimi dışında kalan olgu ve olayların derinlemesine etüt edilmesini sağlayan, nasıl ve neden sorularına bağlı kalınarak, bunlarla ilgili kararlara dayalı bir araştırma yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu bağlamda, IPC programının ilkökul öğrencilerine sosyal becerileri kazandırmada etkililiği öğretmenlerin bakış açılarından yansıtılmaya çalışılarak, bu programın etkililiği üzerine ne düşündükleri, programla ilgili neyi nasıl algıladıkları ve öğretim uygulamalarında bu programın nasıl bir yeri olduğuna ilişkin deneyimleri detaylı olarak incelenmiştir.

3.2. Araştırmanın Katılımcıları

Bilim yapmanın en temel mottosu evren içinde genellenecek bilgiye ulaşmasıdır. Genelleme ilkesi üzerinde çalışılan konunun birçok faktörü arasındaki etkileşimi evrene örnek gösterilmesidir. Ve fakat evren araştırmacının erişemeyeceği kadar büyüktür. En basit durumu dahi inceleyecek araştırmacının evreni milyonlarca bireyden oluşacaktır. Tam bu noktada bilim insanları örneklem kavramını keşfetmiştir. Araştırmalar ise bu örneklem ya da çalışma grupları aracılığıyla gerçekleşmektedir. Örneklem, alelade bir evren içinden kontrollü bir sistematik dahilinde seçilmiş daha küçük oluşumlu kümedir. Çalışma grubu ise evreni temsil etmek zorunluluğu bulunmadığı durumlarda kullanılmaktadır (Balcı, 2021).

Araştırma, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında özel bir ilkökulda görev yapan ve IPC programının dört yıldan fazla uygulayıcısı olmuş; 3 İngilizce öğretmeni ve 3 sınıf öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcıları, nitel araştırmalarda yaygın kullanımı olan amaçlı örnekleme alma yöntemine göre belirlenmiştir. Amaçlı örnekleme, araştırma amacı için

en makul niteliklere sahip çalışma grubunun belirlendiği ve verilerin toplandığı örneklem türüdür (Başkale, 2016).

3.3. Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 6'sı da kadındır. Her bir öğretmen ile gönüllülük esasına dayalı görüşülmüştür.

Tablo 1. Öğretmenlerin cinsiyete göre dağılımları

Cinsiyet	<i>f</i>	%
Kadın	6	100,0
Erkek	0	0,0
Toplam	6	100,0

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya toplamda 6 kişi katılmış olup, bunların %100'ünü kadın öğretmenlerin oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 2. Öğretmenlerin mesleki kıdemlere göre dağılımı

Mesleki Kıdem	<i>f</i>	%
3 Yıl	1	16,66
5 Yıl	2	33,33
6 Yıl ve daha üzeri	3	50,0
Toplam	6	100,0

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin %16,66'sının 3 yıllık mesleki tecrübeye sahip olduğu, %33,33'ünün 5 yıllık mesleki tecrübeye sahip olduğu, %50'sinin ise 6 yıl ve daha fazla mesleki tecrübeye sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 3. Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre dağılımları

Öğrenim Durumu	<i>f</i>	%
Lisans Mezunu	1	16,66
Yüksek Lisans Mezunu	5	83,33
Toplam	6	100,0

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin, %16,66'sının lisans mezunu ve geriye kalan %83,33'ünün yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Öğretmenlerin görev tanımlarına Göre dağılımları

Öğrenim Durumu	<i>f</i>	%
İngilizce Öğretmeni	3	50,00
Sınıf Öğretmeni	3	50,00
Toplam	6	100,0

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin, %50'sinin İngilizce öğretmeni ve geriye kalan %50'sinin sınıf öğretmeni olduğu görülmektedir.

3.4. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri

Verilerin toplanmasında yönlendirici olmayan ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. “Bu tür görüşme büyük ölçüde açık uçlu sorulara dayanır. Ayrıca, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırmacıya sunduğu en önemli kolaylık, görüşmenin önceden hazırlanmış görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunmasıdır.” (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s.283)

3.5. Verilerin Toplanması

Öğretmenlerle görüşmeler yapılmadan önce araştırma izinleri alınarak, görüşme takvimi oluşturulmuştur. Bu takvime bağlı kalınarak sınıf öğretmenlerine ve İngilizce öğretmenlerine uygulanmıştır. Görüşmeler, öğretmenlerin kendilerini rahat hissedebilecekleri ve fikirlerini çekinmeden açıklayabilecekleri bir ortamda, farklı zamanlarda bütün katılımcılarla ayrı ayrı yapılmıştır.

Form 7 adet kişisel bilgileri içeren ve 8 adet IPC programına yönelik sorulardan oluşmaktadır. Görüşme formundaki sorular için ön hazırlık çalışması yapılmış, uygun görülmeyen sorular atılmıştır. Görüşme formundaki sorular iki alan uzmanı tarafından incelenerek forma son hali (EK1) verilmiştir. Görüşmeye 6 gönüllü sınıf ve İngilizce öğretmeni katılmıştır. Katılımcıların tümü IPC ve ulusal programlarda çalışma deneyimi olan öğretmenlerden seçilmiştir. Görüşmeler randevu alınarak sınıf öğretmenlerinin uygun oldukları zamanlarda ve kendilerinin uygun gördüğü, rahat edebilecekleri yerlerde birebir görüşme yoluyla yapılmıştır. Uygulamada sınıf öğretmenlerinin soruları yanıtlarken bağımsız olmaları,

kendilerinin de soruları dikkatli okuyup yanıtlamaları istenmiştir. Görüşme sırasında katılımcı öğretmenlerin ifadeleri değiştirilmeden yazıya aktarılarak kayıt edilmiştir.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin çözümlenmesinde betimsel analiz ve içerik analizleri birlikte kullanılarak analiz edilmiştir. Betimsel analizde veriler toplanır gerekli temalara işlenir ve yorumlanır. Toplanan verilerin neden- sonuç ilişkisi detaylıca incelenir ve sonuca ulaşılır. Ayrıca bu analizde verilerin araştırma sorularına göre sunulmasına imkân verir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

İçerik analizinde benzeşik veriler belirli kavram ve temalar bütününde tasniflenir ve okuyucuya hitap edecek şekilde düzenlenerek yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Öğretmenlerden toplanan veriler numaralandırılarak, her bir soruya verilen cevaplar araştırmacı tarafından ayrı ayrı okunmuştur. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar ortak olan betimlemelere göre ayrılmıştır. Formlardan elde edilen betimlemeler kodlanarak kategoriler belirlenmiştir.

Oluşturulan bu kategorilere üç farklı alan uzmanı yorum getirmiş ve araştırmaya uygun olarak son şekli elde edilmiştir. Görüşmeler sonucunda elde edilen yanıtlarla oluşturulan kategoriler, tablolar haline getirilerek yüzde ve frekans ile gösterilmiştir. Görüşmelerden elde edilen verilerin sunumunda katılımcı öğretmen isimleri verilmeyerek her bir öğretmen için kod numarası kullanılmış (Ö1, Ö2, Ö3...) ve katılımcı öğretmenlerin görüşleri bu numaralar ile birebir alıntı yoluyla aktarılmıştır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmada belirlenen alt problemlere ilişkin cevaplara ulaşmak amacıyla gerçekleştirilen çıkarımsal analizler sonucunda ulaşılan bulgular incelenmiştir.

4.1. Araştırmanın Problemlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

4.1.1. Katılımcı Öğretmenlerin Sınıf İklimlerine İlişkin Görüşleri

Tablo 5. Katılımcı öğretmenlerin sınıf iklimlerine ilişkin görüşleri

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Rekabetçi Sınıf İklimi	1	16,66
İşbirlikçi Sınıf İklimi	4	66,66
Bireyci Sınıf İklimi	1	16,66
Toplam	6	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin sınıf iklimlerine ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Tablo 5 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin %16,66'sının rekabetçi sınıf iklimine sahip oldukları, %66,66'sının işbirlikçi sınıf iklimine sahip oldukları ve %16,66'sının bireyci sınıf iklimine sahip oldukları görülmektedir. Örneğin Ö2 bu konudaki düşüncesini “Öğrencilerin hem kendi aralarında hem de öğretmenleri ile iletişim kurma kısmında sorun yaşamadıkları, kendilerini sebepleri ile açıkladıkları zaman her zaman destek görebilecekleri, güven ve saygı ortamının yüksek olduğu, öğretim sürecinin sadece öğretmen tarafından değil hem öğretmenin hem de öğrencilerin öğrenmeye ve öğretmeye açık olduğu, öğretmenlerin ve öğrencilerin kendi aralarında oluşturmuş oldukları bir dilin kullanıldığı bir sınıf ortamına sahip olduğumu söyleyebilirim.” şeklinde ifade etmiştir. Ö1 bu konuda düşüncesini şu şekilde dile getirmiştir. “Öğrencilerim öğretim sürecine odaklanmak için güdülenmeye ihtiyaç duyuyor. Bu da daha çok kendi aralarında ki yarış protokolleri ile sağlanabiliyor.” Ö4 “... Ders süreci, öğretmenle geçirilen zaman, konunun işlenişi, derse ilişkin yardım talep etme noktasında öğrencilerim kolektif olmayan şahsi tutumlar sergilemektedir” şeklinde düşüncelerini ifade etmişlerdir.

4.1.2. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Öğrenme İklimlerine İlişkin Görüşleri

Tablo 6. Katılımcı öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların öğrenme iklimlerine ilişkin görüşleri

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Uluslararası (IPC) Sınıfların Öğrenme İklimi Daha Olumludur	6	100,00
Toplam	6	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların öğrenme iklimlerine ilişkin görüşleri belirlenmiştir.

Tablo 6 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin %100'ünün uluslararası (IPC) sınıfların öğrenme iklimi daha olumludur yönünde görüş belirterek hem fikir oldukları görülmektedir. Örneğin Ö5 bu konudaki düşüncesini "...IPC sınıflarının daha flexible bir sınıf ortamına sahip olması proaktif sınıf yönetimini kolaylaştırmaktadır." şeklinde dile getirmiştir. Ö1 "...Ulusal bir sınıfın öğrenci sayısındaki çokluk ve veli profilleri sınıf dinamiklerini olumsuz etkilemektedir. IPC grupları ile çalışmak isterdim." Ö6 "...Sınıf ortamında kullandığım öğrenen profilleri öğrenciler arasındaki çatışmaları engellemekte, sınıf ortamında pozitif bir iklim yaratmaktadır." Ö2 ise görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir. "Öğrenme iklimlerinde eğitim programlarının etkisi yadsınamaz müfredat temelli bir sistemden ziyade öğrencinin süreçte aktif olduğu ve öğretmenin değişiklik yapmasına müsaade eden uluslararası çatı programları daha kolay öğrenme ortamı sağlamaktadır."

4.1.3. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların İletişim Kurma Becerilerine İlişkin Görüşleri

Tablo 7. Katılımcı öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların iletişim kurma becerilerine ilişkin görüşleri

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların İletişim Kurma Becerilerinde Fark Yoktur	5	83,33
Uluslararası (IPC) Sınıfların İletişim Kurma Becerileri Daha Gelişmiştir	1	16,66

Toplam	6	100,0
---------------	---	-------

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların iletişim kurma becerilerine ilişkin görüşleri belirlenmiştir.

Tablo 7 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin %83,33'ünün ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların iletişim kurma becerilerinde fark yoktur şeklinde görüş belirtmiştir. Örneğin Ö1 "...Hem ulusal hem uluslararası grupta eğitim veren bir öğretmen olarak iletişim dili ve şeklinin öğretmen yeterlilikleri ile doğru orantılı olduğunu söyleyebilirim. Programlar destekler nitelikte olsa da iletişim becerileri noktasında büyük farklılıklar görmemekteyim." Ö5 "...Çocuklar doğdukları coğrafya ve kültürleri ile iletişim becerilerini aynı oranda ifade etmektedir. Uluslararası grupların içerisinde bulunan yabancı öğrenciler bile bu iletişime maruz kalarak etkin yöntemler geliştiriyor. Fakat her iki sınıf grubu da aynı okulda, okulun iletişim dilini benimsiyor." Ö3 ise şu şekilde görüş belirtmiştir. "...İletişimde ortak dil okulun tüm öğrencileri için geçerli bir kural halinde, lokal farklılıklar olsa da akut bir ayrım olmadığını söylemek mümkün."

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %16,66'sı uluslararası (IPC) sınıfların iletişim kurma becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş belirtmiştir. Örneğin Ö2 görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir "Öğrencilerimin kendi aralarında ve öğretmenleriyle iletişim kurma becerilerini ayrı ayrı değerlendirebilirim. İlk olarak öğrenci – öğrenci arasında olan iletişim sürecinde öğrencilerim var olan problemlerini arkadaşlarıyla konuşarak, düşüncelerini, duyduklarını ya da hissettiklerini birbirlerine açık açık ifade ederek söylemektedirler. Bu durum sadece problem nezdinde değil her zaman bu şekilde ilerlemektedir. Çünkü IPC Müfredatının Öğrenme amaçlarından (Learning Goals) birisi iletişim kurmak ve empati becerisidir. Öğrencilerim bu becerileri sadece ders ortamında değil günlük süreçlerinde de aktif olarak kullanmaktadır. Öğretmen – Öğrenci iletişim becerilerine bakmamız gerekirse, öğrencilerim her şeylerini benimle paylaşabileceklerini bilirler. Yapmış oldukları ya da hissettikleri şeylere ön yargı, kırgınlık ile yaklaşmayacağımı, bazen mentor bazen arkadaş gibi bu süreci dinleyeceğimi ve onlara yardımcı olabileceğimi bilirler."

4.1.4. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Grupla İş Birliği Yapma Becerilerine İlişkin Görüşleri

Tablo 8. Katılımcı öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların grupla iş birliği yapma becerilerine ilişkin görüşleri

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Ulusal Sınıfların Grupla İş birliği Yapma Becerileri Daha Gelişmiştir	3	50,00
Uluslararası (IPC) Sınıfların Grupla İş birliği Yapma Becerileri Daha Gelişmiştir	3	50,00
Toplam	6	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların grupla iş birliği yapma becerilerine ilişkin görüşleri belirlenmiştir.

Tablo 8 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin %50'sinin ulusal sınıfların grupla iş birliği yapma becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş belirttiği görülmektedir. Örneğin Ö1 "...Öğrenci sirkülasyonu ulusal sınıflarda daha fazladır ve öğrenci birden fazla grupta çalışmayı deneyimleyebilir. Bu sebeple ulusal grupların iş birliği becerileri daha gelişmiştir." Ö3 "...IPC gruplarında ki öğrenci sayısının azlığı yaşanan sorunlarda alternatif üretme çabasından yoksundur. Gruplaşma noktasında tek düze kalmaktadır." Ö5 "...Kolektif çalışma çok çeşitli boyutlardan incelenebilir şahsen arada büyük farklar görmesemde ulusal müfredatın öngördüğü sosyal becerilerin başında gelen kalabalık eğitim öğrencilerde kolektif bilinci daha fazla uyandırmaktadır."

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %50'si uluslararası (IPC) sınıfların grupla iş birliği yapma becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş belirtmiştir. Ö2 şu şekilde görüşünü dile getirmiştir. "Sınıflarımızda sürekli grup çalışması yapmaktayız. Çünkü müfredat grup çalışmasını aktif olarak kullanabileceğimiz etkinlikleri içermektedir. Ayrıca IPC Müfredatının Öğrenme amaçlarından (Learning Goals) birisi de iş birliği becerisidir. Bu beceriyi kazandırmak ve geliştirmek için sürekli grup çalışma yöntemini tercih etmekteyiz. Bu süreçte grup dinamiklerini iyi ayarlamayı ve akran öğretimini de desteklemeyi amaçlıyorum. Bu sürecin olumlu yanı diyebilirim. Olumsuz olarak kabul etmemle birlikte grup çalışmalarında zorlandığım nokta öğrencilerin "Ben Duygusu"nun baskın olması. Bazen birbirlerini

baskılamaya çalışmaktadırlar.” Ö4 ise “...Sınıf dinamikleri akran eğitime çok uygun, kolektif bilinçleri çok yüksek.” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.1.5. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Sorun Çözme Becerilerine İlişkin Görüşleri

Tablo 9. Katılımcı öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların sorun çözme becerilerine ilişkin görüşleri

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Sorun Çözme Becerilerinde Fark Yoktur	1	16,66
Uluslararası (IPC) Sınıfların Sorun Çözme Becerileri Daha Gelişmiştir	5	83,33
Toplam	6	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların sorun çözme becerilerine ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Tablo 9 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin %16,66’sı ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların sorun çözme becerilerinde fark yoktur şeklinde görüş belirtmiştir. Örneğin Ö3 “...Uluslararası sınıflarda yer alan uluslararası öğrencilerin varlığı kültür çatışmalarına yol açmaktadır. Kozmopolit sınıflardaki öğrencilerin sorun çözme becerilerini daha zayıf gördüğümü ifade edebilirim.”

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %83,33’ü uluslararası (IPC) sınıfların sorun çözme becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş belirtmiştir. Örneğin Ö2 “Öğrencilerim belli adımları takip ederek sorunlarını çözebileceklerini bilirler. İlk olarak bu sorunu kendileri çözmeye çalışır. Bu süreç iletişim kurarak sağlanabilir, düşünmesi ve rahatlaması gerekiyorsa buna karar verir, farklı bir bakış açısı bulmaya ve sorununu farklı yollarla çözmeye çalışır. Eğer sorunu kendisi çözemediyse tüm yöntemleri denemiş ama yine de çözüme kavuşturamadıysa yardım alması gereken kişiler ile iletişim kurmayı ve sorununu tam olarak aktararak çözüme kavuşması için destek alması gerektiğini bilir. Destek almanın olumsuz bir şey olmadığını farkındadır.” Ö1 görüşünü şu şekilde dile getirmiştir. “...Sınıfımda sürekli mahkeme kuruluyor, çocuklar birbirlerine sürekli feedback veriyor.” Ö6 “...Sorun çözme becerilerinin uluslararası disiplinde ders olarak yer alması sınıflarımızın pozitif iklimine büyük katkı sağlamaktadır.”

4.1.6. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Duyguları İfade Etme Becerilerine İlişkin Görüşleri

Tablo 10. Katılımcı öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların duyguları ifade etme becerilerine ilişkin görüşleri

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Duygularını İfade Etme Becerilerinde Fark Yoktur	2	33,33
Uluslararası (IPC) Sınıfların Duygularını İfade Etme Becerileri Daha Gelişmiştir	4	66,66
Toplam	6	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların duyguları ifade etme becerilerine ilişkin görüşleri belirlenmiştir.

Tablo 10 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin %33,33'ünün ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların duyguları ifade etme becerilerinde fark yoktur şeklinde görüş belirtmiştir. Örneğin Ö6 "...Duygu anlatımı ve regülasyonu sınıf ortamından çok PDR birimi ortaklığıyla ortaya çıkan bir öğretilerdir bu noktada kurum politikalarının daha fazla etkili olduğunu ve tüm öğrencilerimizin bu beceriye sahip olduğunu düşünmekteyim." Ö1 "...Bu sürece öğrenci ve veli tutumunun incelenmesiyle yaklaşmak daha doğru olacaktır. Öğrenci okula ve öğretmene yaslanmayı öğrendikten sonra duygularını paylaşmak noktasında daha somut adımlar atmamıza fırsat vermektedir. Sınıf, yöntem ve programdan daha çok aile tutumları bu beceriyi daha çok yönlendirdiğinden programlar arasında bir fark görmemektedir." şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %66,66'sı uluslararası (IPC) sınıfların duyguları ifade etme becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş belirtmiştir. Örneğin Ö2 "...Öğrencilerim sınıfta kimlerin kimlere âşık olduğunu birbirleriyle konuşuyor. Dahası bunu benimle arkadaşlarıymışım gibi paylaşıyor." Ö5 "...Öğrencim Siyahi arkadaşına, çikolataya benzediği için onu çok sevdiğini söyleyebiliyor. Ortak bir anlayış diline sahipler, şeffaflıkla duygularını yansıtıyorlar."

4.1.7. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Saldırgan Davranış ve Dürtülerle Başa Çıkma Becerilerine İlişkin Görüşleri

Tablo 11. Katılımcı öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların saldırgan davranış ve dürtülerle başa çıkma becerilerine ilişkin görüşleri

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Uluslararası (IPC) Sınıfların Saldırgan Davranış ve Dürtülerle Başa Çıkma Becerileri Daha Gelişmiştir	6	100,00
Toplam	6	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların saldırgan davranış ve dürtülerle başa çıkma becerilerine ilişkin görüşleri belirlenmiştir.

Tablo 11 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin %100'ünün uluslararası (IPC) sınıfların saldırgan davranış ve dürtülerle başa çıkma becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş bildirerek hem fikir oldukları görülmektedir. Örneğin Ö2 "...Öğrencilerimin gözlemlemiş olduğum saldırgan davranış ya da dürtüleri yok. Ama empati duygusunu geliştirecek bir çok çalışma yapmaktayız. Öğrencilerim birilerine zarar verecek, onları üzecek davranışları yapmaktan kaçınırlar." Ö6 "...Ulusal sınıfımda mutlaka sınıf yönetimi, davranış çalışmalarını tekrarlı bir biçimde yapmaktayım. Problem davranışların önüne geçmek için harcadığım bu zaman müfredat yetiştirme noktasında bana sorun teşkil etmektedir." Ö5 "...Uluslararası disiplinde Learning Goals içinde yer alan çatışma çözümleri öğretmenin sınıf idaresine yardımcı olmaktadır." Ö1 görüşlerini şu şekilde belirtmiştir." ...Sınıf ikliminin karma grup olması kültürel farklılıklara saygının etüt edilmesiyle sınıf ortamına yapılmış bir yatırımdır. Bu sebeple çatışma davranışları daha az görülmektedir." Ö4 ise" ...Sınıf grubumdaki öğrenci sayısının fazla olması kriz yönetimimi zorlaştırmaktadır." şeklinde görüş bildirmiştir.

4.1.8. Katılımcı Öğretmenlerin Ulusal ve Uluslararası (IPC) Sınıfların Sosyal Becerilerine İlişkin Görüşleri

Tablo 12. Katılımcı öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların sosyal becerilerine ilişkin görüşleri

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Uluslararası (IPC) Sınıfların Sosyal Becerileri Daha Gelişmiştir	6	100,00

Toplam	6	100,0
---------------	---	-------

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların sosyal becerilerine ilişkin görüşleri belirlenmiştir.

Tablo 12 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin %100'ünün uluslararası (IPC) sınıfların sosyal becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş bildirerek hem fikir oldukları görülmektedir. Örneğin Ö2” ...IPC Müfredatında eğitim alan öğrencilerin bir topluluk içinde iletişim kurmakta çekinmediği, kendini ifade edebileceğini, gerektiğinde liderlik vasfı alacağını ve farklı alanlarda kendisini geliştirdiği için farklı konular hakkında bilgisi vardır. Bunun içinde çok rahat bir şekilde konular hakkında konuşabilir. MEB Müfredatında eğitim alan öğrencilere göre daha özgüven sahibi ve ifade becerilerinin yüksek olduğunu düşünmekteyim. Yeni şeyler deneyimlemekten korkmamaktadırlar. Ö3” ...Karşılaştırmalı eğitim süreçlerine akredite olmuş eğitim ortamları öğrencileri daha kolaylaştırıcı bireyler haline getirmektedir.” Ö1 “... Uluslararası müfredatı takip eden öğrencilerin sınıf iklimlerine olumlu katkılar sunduğunu hatta okul dinamiklerini dahi iyileştirici adımlar attığını söylemem mümkün.” Ö6 “...Zümrem ile gerçekleştirdiğimiz etkinliklerde IPC öğrencilerinin ulusal süreçteki öğrencilere rezilyant özellikler kattığını gözlemleyebiliyorum.” Ö5 ise ”...Uluslararası bakış açısının yer aldığı eğitim odakları sınıf kültüründe, sınıf ikliminde hizmet içi eğitimlerle daha yapılandırmacı bir hale gelmektedir.” Şeklinde görüşünü bildirmiştir.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularından elde edilen verilerle alan yazın karşılaştırılarak tartışılmıştır. Tartışmadan sonra bu araştırmadan elde edilen bulgular ışığında ulaşılan sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma

5.1.1. Uluslararası (IPC) Sınıfların Sınıf İklimi ve Öğrenme İklimlerine İlişkin

Bulgulara Yönelik

Günümüz toplum yapıları bireyin sistematik ve uzun süreli bir okul programına katılmasını zaruri görmektedir. Bu gereklilik değişen ve devinen dünya şartlarıyla birlikte önemli bir problemi de beraberinde getirmektedir. Bilgi erişim teknolojilerinin gelişimi ve çekiciliği, okulun toplumdaki özgünlüğünü yok etmekte, sınıf ortamlarının akademik ve sosyal öğrenme açısından çekici hale getirilmesi de çeşitli nedenlerden dolayı giderek zorlaşmaktadır. Ancak insanların yüz yüze iletişim kurabildiği, akranlarıyla birlikte olabileceği bir yer olarak okul ortamlarının teknolojik rakiplerine rağmen ilgi çekici hale getirilmeleri gerekmektedir. Anlayış, tutum, davranış ve özellikle grup etkileşimi kavramlarından yararlanılarak etkililik, yeterlilik ve memnuniyet açısından başarı edinilmesi zaruri bulunmaktadır. Bilgiye ulaşmanın sorun olmaktan çıktığı bu dönemde Öğretmenin nasıl öğrettiği ve ne öğrettiği, öğrencileri ile kurduğu etkileşim, onları ne kadar tanıdığı, beklentilerine ne kadar cevap verebildiği mevzubahis sorunun giderilmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Demirbolat, 2001).

Öğrencilerin eğitim aldıkları ortam canlı bir organizma olarak ele alındığında en önemli bileşenini öğrenme iklimi oluşturmaktadır. Sınıf iklimi öğrencilerin akranları ve öğreticileri ile kurdukları etkileşimleri içeren bir yapıdır. Öğrenen ve öğretici bu süreçte hem etkilenen hem de etkileyen konumundadır. Bunlarla beraber ebeveynler, akran grupları, okul ve sanal manipülatifler öğrenme iklimini etkileyen diğer unsurlardır. Borich(1996) öğrenme iklimini öğrenen ve öğretici arasında oluşan ilişki atmosferi olarak ifade etmiştir. “Bu atmosferde öğreticinin sınıf iklimini düzenlemesi için mühim görevler düşmektedir. Sınıf iklimi mevzusunda farklı yaklaşımlardan bahsetmek mümkündür. “*Borich etkili bir sınıf iklimini iki temel boyutunun sosyal çevre ve sınıfı düzenlemeye yönelik çevre olduğuna işaret etmiş bu iki temel boyuta dayalı olarak, sınıfta rekabetçi, işbirlikçi, bireyci sınıf iklimleri olmak üzere üç tür sınıf ikliminden söz edilmektedir*”(Aslan, 2011, s.32). Sınıf iklimine tesir eden diğer

faktörler ise psikososyal, fiziksel ve sınıftaki tüm bileşenler olarak yorumlanmaktadır. Pozitif bir sınıf iklimi yaratmada tüm bu bileşenlere kuvvetli bir açıklık getirmek önemlidir.

Sınıf iklimini etkileyen faktörlere detaylı bir bakış açısında sosyal, psikolojik ve fiziksel olmak üzere sınıftaki tüm faktörlere değinmek ve olumlu bir sınıf iklimi oluşturmada tüm bu faktörlerin önemine açıklık getirmektir. Öğrenme ortamının tek pare bir bütün olarak ele alınması kolaylık sağlayacaktır (Çakmak, 2003).

Bu araştırmanın bulgularına göre araştırmaya katılan öğretmenlerin %16,66'sının rekabetçi sınıf iklimine sahip oldukları, %66,66'sının işbirlikçi sınıf iklimine sahip oldukları ve %16,66'sının bireyci sınıf iklimine sahip oldukları görülmektedir. Yine aynı katılımcı öğretmenlerin %100'ünün uluslararası (IPC) sınıfların öğrenme iklimi daha olumludur yönünde görüş belirterek hem fikir oldukları görülmektedir.

Holeva (2012) tarafından hazırlanan IB PYP programının, eğitimcilerin düşünbilim ve eğitsel aktiviteleri üzerine etkilerinin incelendiği yarı deneysel çalışma sonucunda IB PYP programının, eğitimcilerin ve öğrencilerin düşünbilim ve eğitsel aktiviteleri üzerinde oldukça olumlu bir etkisi olduğu saptanmış, sosyal ilişkiler açısından programın yetkin olduğu görülmüştür.

Akdoğan (2018) tarafından hazırlanan, Türkiye'de IB PYP programına dahil olan eğitim kurumlarının etkili okul yetenekleri ve eğitim - öğretim kurumu kültürü açısından incelendiği doktora tezinde IB PYP programına dahil olan eğitim kurumlarının etkili okul yetenekleri ve eğitim- öğretim kurumu kültürü özellikleri arasında yüksek düzeyde bir pozitif ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Alan yazın ve araştırma bulguları karşılaştırıldığında uluslararası (IPC) müfredatın öğrencilerin öğrenme iklimlerini ve sınıf iklimini pozitif yönde etkilediği saptanmıştır.

5.1.2. Uluslararası (IPC) Sınıfların İletişim Kurma, Duygularını İfade Etme ve Grupla İş birliği Yapma Becerilerine İlişkin Bulgulara Yönelik

Son yıllarda eğitim kurumları sosyal beceri kavramı üzerinde yoğunlaşmakta, bu konu üzerinde çalışmalar yapmaktadır. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki sosyal beceri eğitimi bireyin sosyal gelişiminde çok önemli bir rol oynamaktadır. Artan nüfus ve kompleks hale gelen toplumsal ilişkilerden dolayı bu konunun üzerinde durulması zaruri hale gelmiştir. Conger ve

Keane (1981) göre son yapılan araştırmalarda kişilerarası uyumda, kriz yönetimi ve sorun çözüme becerilerinde sosyal becerilerin öneminin arttığını dile getirmektedir.

Sosyal beceri eğitiminde kullanılan birçok strateji vardır. Sözel anlatım, okul disiplini, sınıf yönetimi, öğretene tutumları, ev ödevleri gibi. Bu uygulamalar okulların ve eğitimcilerin klasik olarak başvurduğu yöntemlerden olduğu görülmektedir. Araştırmalarda görüldüğü gibi sosyal beceriler, sosyal hayatı doğrudan etkilemesi bakımından davranışı kalıcı kılabilmek için sosyal pekiştiren verilmesi, modelin taklit yoluyla davranışın etüt edilmesi en çok kullanılan tekniklerdendir (Voltan, 1980; Weisberg ve Elias 1990; Hawkins, 1992). Son yıllarda yapılan eğitim programı çalışmalarına bakıldığında Uluslararası müfredatların eğitim bileşenlerine dahil olduğu görülmektedir (Akdoğan, 2018)

Yapılan araştırmalarda ve geliştirilen eğitim yöntemlerine bakıldığında uluslararası müfredatların, karşılaştırmalı eğitim sonuçlarının sentezlenerek eğitim sistemlerine aktarılması öğrenmeye ve kalıcı davranış geliştirmeye yönelik olması açısından modern eğitimde ele alınması gereken bir yöntem olarak görülmektedir (Şanver, 2016). Şanver (2016)' e göre uluslararası disiplinin uygulandığı okullarda destekleyici, huzurlu, hoşgörülü, ifade özgürlüğüne yer verilen, akran öğretiminin kolaylaştırıcı olduğu, ekip çalışmasına, saygı ve iş birliği içeresinde bir iletişimin kurulabildiği, duyguların regüle edebildiği, değerler için pratik bir ortamın var olduğu gözlemlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin; %66,66'sı uluslararası (IPC) sınıfların duyguları ifade etme becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş belirtirken %50'si uluslararası (IPC) sınıfların grupta iş birliği yapma becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş belirtmiştir. Yine araştırmaya katılan öğretmenlerin %83,33'ünün ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların iletişim kurma becerilerinde fark yoktur şeklinde görüş belirttiği görülmektedir.

Bulkeley ve arkadaşları (1990) tarafından hazırlanan, sosyal becerisi eksik olan genç ergenlere sosyal beceri yetisi kazandırmaya çalıştıkları araştırmada sosyal beceri eğitimi verdikleri grubun sosyal becerilerinde anlamlı bir farklılaşma gözlemlenmiştir.

Alan yazın ve araştırma bulguları karşılaştırıldığında uluslararası (IPC) müfredatın öğrencilerin duygularını ifade etme ve grupta iş birliği yapma becerilerini pozitif yönde etkilediği saptanmıştır.

5.1.3. Uluslararası (IPC) Sınıfların Sorun Çözme, Saldırgan Davranış ve Dürtülerle Başa Çıkma Becerilerine İlişkin Bulgulara Yönelik

Öğrencilerin sorun çözme becerileri, akranları ile sosyalleşme sürecinde sosyal kabul alma durumu çatışmaların engellenmesi ve sosyalleşmenin devamı için önemli görülmekte olup sosyal beceriler içinde başat bir değer olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sorun çözme için uygulanacak eylem planları, öğrencilere duygularını, düşüncelerini anlatabilmelerine, empati kurmalarını, arkadaşlarıyla uyum içerisinde olmalarına yardımcı olmaktadır. İlköğretim çocuklarına bu bağlamda rezilyant özellikleri sağlayacak farklı bir müfredatın disiplin olarak ele alınması, onların toplumsal ilişkilerini düzenleme, kendilerini gerçekleştirme yolunda sağlıklı adımların atılmasına yardım edecektir.

Uluslararası bakış açısıyla hazırlanan müfredatlarda duyarlı dünya vatandaşı yetiştiren, kültürel farklılıklara saygı duyan öğrencilerle güvenilir ve yaşanılır bir dünya kurma amacı hedeflenmektedir. Öğrenen profillerine birçok programda rastlanmaktadır. Birçok öğretim programında da öğrenen profili esas alındığından bu özelliklere göre kazanımlar ve etkinlikler planlanmaktadır. Öğrencilerin araştıran-sorgulayan, bilgili, düşünen, iletişim kuran, ilkeli, açık görüşlü, duyarlı, risk alan, dengeli ve dönüşümlü düşünen birey olma özelliklerine sahip olması hedeflenmektedir(Ayyıldız ve Üzümcü, 2016).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %83,33'ü uluslararası (IPC) sınıfların sorun çözme becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş belirtirken, katılımcı öğretmenlerin %100'ünün uluslararası (IPC) sınıfların saldırgan davranış ve dürtülerle başa çıkma becerileri daha gelişmiştir şeklinde görüş bildirerek hem fikir oldukları görülmektedir.

Bora (2010) tarafından hazırlanan, IB DP (Diploma Programme) uygulayan ortaöğretim kurumlarında, programın uygulama alanında yer alan ve almayan öğrencilerle öğretmenlerin öğrenme durumlarına yönelik farkındalıklarını inceleyip, IB DP'nin eğitmen ve öğrencilere bir tesiri olup olmayacağı araştırıldığı yüksek lisans tezi sonucunda eğitmen ve öğrencilerin öğrenme durumlarına yönelik farkındalıklarının müfredat programlaması ve akademi başarı ile IB DP arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Jackson (2006) tarafından hazırlanan, IB MYP (Middle Years Programme) katılan öğrencilerin Öğrenme Standartları (SOL) test sonuçlarını incelendiği çalışmada IB MYP grubunun ölçüm sonuçlarının ortalamasının IB MYP grubunda bulunmayan öğrencilerin ölçüm ortalamasından yüksek olduğu belirlenmiştir.

Alan yazın ve araştırma bulguları karşılaştırıldığında uluslararası (IPC) müfredatın öğrencilerin sorun çözme, saldırgan davranış ve dürtülerle başa çıkma becerilerine pozitif yönde etkisi olduğu saptanmıştır.

5.2. Sonuç

Hızla gelişen teknoloji, değişen kültürel yapı ve toplumsal değerler, bireyin toplumsallaşmasını zorlaştırmış, dolayısıyla eğitimi de kompleks hale getirmiştir. Eğitim bu devrim sürecine ayak uydurmak için ağır müfredat programlarıyla bireylere bilgi yüklemeye başlamıştır. Eğitim temel işlevini, insanın topluma kazandırılmasını sağlayacak sosyal beceri ve davranışların kazandırılmasından uzaklaşmıştır. Eğitim süreci bireyin kendini gerçekleştirmesine olanak sağlayacak, sosyal benliği kazandıracak şekilde dizayn edilmelidir.

...Eğitimin amacı, öğrencilerin, sadece ders kazanımlarıyla entelektüel yeterliliğini değil, duyuşsal kazanımlarla karakter gelişimini ve ahlâki yeterliliğini de besleyebilmek, bilgiyi yüksek kimlik ve kişilik gelişiminin gerektirdiği düşünce süzgeçlerinden de geçirerek, doğru ve yerinde kullanabilen bir profilin yetişmesine rehber olmaktır. Çünkü eğitilmiş insan, sadece zihinsel performansı ve kapasitesiyle değil, yansıttığı değer yargılarıyla da yaşadığı toplumun aynası durumundadır. Bu da, eğitimin rotasını belirleyen program geliştirme faaliyetlerinin, öğrenenin sadece entelektüel bir değer değil, sosyal bir değer, bir insan olma mantığının üzerinde temellenmesiyle mümkün olabilir (Kuş, 2009, s.1).

Günümüz eğitim sistemleri toplumsal davranışları öğretmekten çok uzaklaşmış, saldırgan, başkalarının duygu düşünce ve haklarına saygı duymayan, sosyal becerileri zayıf öğrenciler üretmektedir. Bu soruna ilişkin en yapıcı çözümlerden biri, okulların öğrenciyi sınıfta bir bütün olarak ele alacağı vizyonlarla kurulu yeni müfredat girişimlerinin desteklenmesidir.

Yapılan araştırmalar Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC) eğitim ve uygulamasına katılımın öğrencilerin sosyal becerileri üzerinde çok büyük etkiye sahip olduğuna işaret etmektedir. Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC) felsefesinin ve sorgulamaya dayalı öğrenimin kendi değer ve inançlarını değiştirdiğini daha fazla iş birliği içinde çalıştıkları ve mesleki açıdan daha çok dayanışmaya yöneldiklerini kaydetmişlerdir. Öğretmenlerin zamanlarını matematik, okuma-yazma, fen bilgisi gibi dersler yerine, 21. yüzyıl becerilerine yer veren daha tematik ve çocuklar için anlamlı bir müfredat uygulamaya

odakladıkları belirtilmektedir. Bunun aynı zaman da bir başarılı olma stratejisi olarak kullanıldığı, böylelikle doğrudan eğitime odaklamalarına yol açan bir etkisi olduğunu da bize göstermektedir (International Baccalaureate Organization, 2012).

Öğretmen görüşlerinin incelendiği bu çalışmada ilköğretim öğrencilerine sosyal becerilerin kazandırılmasında Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC) etkin olduğu görülmektedir. Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC); değerler eğitimine önem veren, çağdaş insan profiline ulaşma noktasında uluslararası bakış açısına sahip olan, öğrencilerin sosyal çevrelerinde pozitif bir iklim yaratmalarına ve akranlarıyla uyum içinde çalışmalarına olanak tanıyan bir program olduğu görülmektedir. Bununla birlikte öğretmenlerin Uluslararası İlköğretim Müfredatının (IPC) içerisinde daha etkili oldukları, öğrencilerin kişilik gelişimi ve sosyal becerileri açısından daha yönlendirici olabildikleri kanısına varılabilir. Bu sonuç, alan yazın incelemesindeki bilgilerce de desteklenmektedir.

5.3. Öneriler

Uygulamaya Yönelik Öneriler

1. Uluslararası ilköğretim müfredatı öğretiminin kapsamı artırılarak, eğitim uygulamalarını içeren konulara daha fazla yer verilmesi kolaylaştırılabilir.
2. Sınıf öğretmenlerine ve İngilizce öğretmenlerine hizmet içi eğitimler verilerek öğretmenlerin uluslararası ilköğretim müfredatlarına bakış açısı zenginleştirilebilir.
3. Uluslararası ilköğretim müfredatında eğitim veren öğretmenlerin nitelikleri artırılabilir, dersin uygulayıcı olması noktasında parametreler nitelikli olarak belirlenebilir.
4. Uluslararası ilköğretim müfredatında eğitim veren öğretmenler, ulusal müfredatta eğitim veren öğretmenlerle paylaşım içinde bulunarak karşılaştırmalı eğitim anlamında pozitif verimler alınabilir.

Araştırmaya Yönelik Öneriler

1. Bu çalışma ilköğretim öğrencileri ile yapılmıştır. Büyük yaş grupları ile çalışılması durumunda duygusal gelişim amaçlı ileri yaş dönemlerine uygun sosyal becerilere yer verilebilir.

2. Sosyal beceri eğitimi için karşılaştırmalı eğitim alanında daha kapsamlı alan yazın incelemesi yapılabilir. Farklı müfredatlar inceleme alanına dahil edilebilir.
3. Uluslararası ilköğretim müfredatının (IPC) başka sosyal beceriler ile ilişkisi incelenebilir.
4. Mevzubahis edilen becerilerin sosyal yaşama uyumunu gözlemlemek üzere inceleme araştırmaları yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Akbaşı, İ. (2019). Okul öncesi dönemde sosyal beceriler. *Göller Bölgesi Aylık Hakemli Ekonomi ve Kültür Dergisi*, 7(77), 25–29.
- Akdoğan, A. (2018). *Türkiye`deki uluslararası bakalorya PYP programı uygulayan okulların etkili okul özellikleri ve okul kültürü açısından incelenmesi* [Doktora tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Aslan, M. (2011). *Öğretmen liderliği davranışları ve sınıf iklimi: öğretmen ve öğrenci görüşleri bağlamında bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Ayyıldız, E. ve Üzümcü, Ö. (2016). Uluslararası eğitimde bir seçenek: Uluslararası bakalorya ilk yıllar programı (IBPYP). *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 1(2), 64–73.
- Bacanlı, H. (2020). *Sosyal beceri eğitimi* (H. Bacanlı (ed.); 9. baskı). Pegem Akademi.
- Balcı, A. (2021). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler* (15. baskı). Pegem Akademi.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28.
- Black, P. ve Wiliam, D. (1998). *Inside the Black Box: Raising Standards through Classroom Assessment*. London: School of Education, King’s College.
- Boix Mansilla, V. (2010). *Teaching for interdisciplinary understanding in International Baccalaureate Schools*. Cardiff: International Baccalaureate.
- Bora, N. (2010). *Uluslararası bakalorya diploma programının (IB) öğretmen ve öğrencilerin öğrenme iklimi ile ilgili algıları üzerindeki etkisi* [Yüksek lisans tezi]. Maltepe Üniversitesi.
- Bulkeley, R. ve Cramer, D. (1990). Social skills training with young adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 19(5), 451–463. <https://doi.org/10.1007/BF01537474>
- Conger, J., C, Keane., S, Phillips. (1981). Social skills intervention in the treatment of isolated or withdrawn children. *Psychological Bulletin*, 90, 3, 478-495.
- Csikszentmihalyi, M. (1990). Flow: the psychology of optimal experience. *Journal of Leisure Research*, 24(1), 93-94.
- Çakmak, M. (2003). Sınıf ortamı ve grup etkileşimi. Küçükahmet, L.(ed). Sınıf yönetiminde yeni yaklaşımlar. Ankara: Nobel Basımevi.
- Çamlıkaya, Ş. E. (2018). *IB PYP programına yakından bir bakış ve Türk milli eğitim müfredatını uygulayan bir ilköğretim okulunun, IB PYP’ye göre hazırlanmış müfredatından örnek çalışma* [Yüksek lisans tezi]. Yeditepe Üniversitesi.

- Çubukçu, Z. ve Gültekin, M. (2006). İlköğretimde öğrencilere kazandırılması gereken sosyal beceriler. *Bahar Dergisi*, 37, 155–174.
- Demirbolat, A. (2001). Sınıf ortamı ve grup etkileşimi. Küçükahmet, L.(ed.) Sınıf Yönetimi, Ankara: Nobel Yayınları.
- Elias, M. J. ve Clabby, J. F. (Ed.). (1992). *Building social problem-solving skills : guidelines from a school-based program*. Jossey-Bass.
- Gottman, J., Gonso, J., Rasmussen, B., Gonso, J., Rasmussen, J. ve Soctal, B. (1975). Social interaction, social competence, and friendship in children. *Child Development*, 46(3), 709–718. <https://doi.org/https://doi.org/10.2307/1128569>
- Hawkins, J. D. (1992). *The Seattle Social Development Project. The prevention of antisocial behavior in children*. NewYork:Guilford.
- Holeva, L. C. (2012). *The effects of the international baccalaureate primary years programs on teachers' philosophy of education and instructional practices* [Master thesis]. California State University.
- Höfer, A. (2004). The caste hierarchy and the state in Nepal (2. baskı). Himal Books.
- Hürsoy, P. Ş. ve Güneş, C. (2019). Dördüncü sınıf öğrencilerinin sosyal becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(4), 1458–1471. <https://doi.org/10.17240/AIBUEFD.2019..-493863>
- International Baccalaureate Organization. (2012). *Primary years programme developing a transdisciplinary programme of inquiry*. Antony Rowe Ltd.
- International Primary Curriculum. (2000). *Taking the IPC Forward: Engaging with the International Primary Curriculum*. John Catt Educational Ltd.
- Jackson, D. R., Gatewood, T., Lalik, R., Hinson, K. ve Wilson, M. (2006). *The international baccalaureate middle years program: A comparison of the standards of learning achievement levels by total group and ethnicity* [Doctoral thesis].
- Kirschner, P. A., Sweller, J., ve Clark, R. E. (2006). Why minimal guidance during instruction does not work: An analysis of the failure of constructivist, discovery, problem-based, experiential, and inquiry-based teaching. *Educational Psychologist*, 41, 75–86.
- Kocayörük, Y. A. (2000). *İlköğretim öğrencilerinin sosyal becerilerini geliştirmede dramanın etkisi* [Yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Kuş, D. (2009). *İlköğretim programlarının, örtük programın ve okul dışı etmenlerin değerleri kazandırma etkililiğinin 8. sınıf ilköğretim öğrencilerinin ve öğretmenlerinin görüşlerine göre incelenmesi* [Yüksek lisans tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *Hayat bilgisi dersi öğretim programı (İlkokul 1, 2 ve 3. Sınıflar)*.
- Özden, Y. (2000). Öğrenme ve öğretme (4. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Phyllis T. Howing, John S. Wodarski, P. David Kurtz ve James M. Gaudin, J. (1990). The empirical base for the implementation of social skills training with maltreated children. *Social Work*, 35(5), 460–467.
- Piaget, J. (1964). Cognitive development in children: Development and learning. *Journal of Research in Science Teaching*, 2, 176-186.
- Qomariyah, S, N. (2019). Effect of problem based learning learning model to improve student learning outcomes. *International Journal of Educational Research Review*, 4(2), 217-222.
- Samancı, O. (2014). Sosyal becerileri zayıf olan ilkokul öğrencilerinin tutum ve davranışlarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 573–590.
- Samancı, O. ve Uçan, Z. (2017). Çocuklarda sosyal beceri eğitimi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(1), 281–288.
- Serhatlıoğlu, B. (2012). *Sosyal becerilerin kazanımı sürecinde örtük programın işlevi*. [Doktora tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Şanver, M. (2016). Öğretmen ve okul yöneticilerinin görüşlerine göre uluslararası bakalorya okullarında değerler eğitimi açısından okul ortamı. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 25(2), 82–84.
- Tishman, S., ve Palmer, P. (2005). Visible thinking. *Leadership Compass*, 2(4), 1–3.
- Tomlinson, C., ve Imbeau, M. (2010). *Leading and Managing a Differentiated Classroom*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- UNESCO, (1996). *Learning: the Treasure within, Report to UNESCO of the International Commission on Education for the Twentyfirst Century*, Chaired by J-J. Delors
- Uzamaz, F. (2000). Ergenlerde sosyal beceriler ve değerlendirme yöntemleri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(6), 50.
- Voltan, N. (1980). *Grupla atılganlık eğitiminin bireyin atılganlık düzeyine etkisi* [Doktora tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Vural, D. E. ve Kocabaş, A. (2012). İlköğretim 1.sınıf öğrencilerinde sosyal becerilerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 29–46.
- Weissberg, R. ve Elias, M. (1990). School based social competence promotion as a primary prevention strategy: a tale of two project. *Prevention In Human Services*, 7, 1, 177-200.
- Yıldırım, A. ve Şimsek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. baskı). Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yüksel, G. (1998). Sosyal Beceri Envanterinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(9), 39–48. <https://doi.org/10.17066/PDRD.53648>

EKLER

EK1

ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

Değerli İlköğretim Öğretmenleri,

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı bünyesinde yürütülen tez çalışması için *İlkokul Öğrencilerine Sosyal Becerilerin Kazandırılmasında Uluslararası İlköğretim Müfredatı (IPC) Programının Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşleri* ile ilgili görüşlerinizin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma sonuçlarının öğretmenlerin mesleki gelişim durumlarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu sebeple sınıf içi etkileşime yönelik uygulamalara ilişkin aşağıdaki görüşme soruları hazırlanmıştır. Tahmini olarak 20 dakika sürecek olan görüşmede 7 kişisel 8 uygulamaya yönelik olmak üzere 15 soru bulunmaktadır ve bu soruların doğru veya yanlış bir cevabı yoktur. Araştırmadan elde edilen veriler başka amaçlarla kullanılmayacaktır. Bu görüşmeye katılım gönüllülük esasına dayanır. Gönüllü olarak katılsanız bile dilediğiniz zaman görüşmeyi sonlandırabilirsiniz. Görüşme sürecinde ifade edilenler gizlidir ve katılımcıların isimleri raporlara yansıtılmayacaktır. Görüşme süresi boyunca ses kaydı alınacaktır. Görüşme sırasında cevaplamak istemediğiniz sorular olursa lütfen belirtiniz. Verdiğiniz kişisel bilgileriniz hiçbir şekilde diğer kişilerle veya kurumlarla paylaşılmayacaktır. Değerli katılımınız için teşekkür ederim.

Araştırmacı

Remzi Ünal

Kişisel Bilgiler	
Tarih:	Cinsiyet:
Öğretmen:	Yaş:
Çalıştığı Okul:	Mezun Olunan Program:
Deneyim Yılı:	Mezun Olunan Eğitim Derecesi:

Görüşme Soruları
1. Sınıf ikliminizi nasıl tanımlarsınız?
2. Ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların öğrenme iklimlerine bakış açınız nedir? Programa göre bir değişkenlik göstermekte midir?
3. Ulusal ve uluslararası (IPC) sınıfların iletişim kurma becerilerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Programa göre bir değişkenlik göstermekte midir? Öğrencilerinizin iletişim kurma becerileri hakkında neler söylemek istersiniz?
4. Öğrencilerinizin Grupla iş birliği yapma becerilerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Olumlu ve olumsuz taraflarını değerlendirir misiniz?
5. Öğrencilerinizin sorun çözme becerilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?
6. Öğrencilerinizin duygularını ifade etme süreçlerini nasıl değerlendirirsiniz?
7. Öğrencilerinizin saldırgan davranış ve dürtülerle başa çıkma becerilerini nasıl yorumlarsınız?
8. MEB programında eğitim gören bir öğrenci ile IPC programında eğitim gören bir öğrencinin sosyal davranışlar açısından ne gibi farklılıklar gösterdiğini düşünüyorsunuz?